

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Teologická fakulta

Katedra teologických věd

Bakalářská práce

Volnočasové aktivity ve Skalici v letech 1975-2012

Vedoucí práce: prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D.

Autor práce: Lucie Žáková

Studijní program: Pedagogika volného času (PS)

2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem autorkou této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Datum: 22. března 2022

Jméno: Lucie Žáková

Podpis studenta

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala prof. ThLic. PaedDr. Martinu Weisovi, Th. D za odborné vedení bakalářské práce. Jeho spolupráce, cenné rady a připomínky dotváří celek této práce.

V neposlední řadě patří poděkování mé rodině, která mě trpělivě podporovala po celou dobu studia.

Obsah

ÚVOD.....	5
1 TEORETICKÉ UVEDENÍ DO TÉMATU.....	6
1.1 Volný čas	6
1.1.1 Funkce volného času.....	6
1.2 Historie volného času	7
1.3 Význam tradic a zvyků	8
1.4 Současný význam volného času	8
1.5 Pedagogika volného času	9
1.5.1 Pedagog volného času.....	10
1.6 Možnosti trávení volného času	10
2 HISTORICKÉ UVEDENÍ DO TÉMATU	12
2.1 Nástin historie vesnice Skalice	12
3 HISTORIE OBCE V POSLEDNÍCH LETECH.....	13
4 ZAŘÍZENÍ VYUŽÍVANÁ PŘI TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU.....	15
4.1 Kostel zasvěcený sv. Šimonu a Judovi.....	15
4.2 Škola	16
4.3 Obecní knihovna.....	17
5 VOLNOČASOVÁ ZAŘÍZENÍ	18
6 LIDOVÉ TRADICE A ZVYKY	19
6.1 Svátek Tří králů	19
6.2 Masopust.....	19
6.3 Dětský maškarní karneval	20
6.4 Velikonoční období	20
6.5 Pálení čarodějnic	21
6.6 Stavění májky	21

6.7	Pout'	21
6.8	Advent	22
7	MÍSTNÍ SPOLKY A ORGANIZACE	23
7.1	Sbor dobrovolných hasičů	23
7.2	Myslivecké sdružení - Háj	24
7.3	Maškarní sdružení Skalice, Třebiště a Rybovy Lhoty	26
7.4	Pionýrská organizace	27
7.5	Jezdecký klub Energo o.s.	28
7.6	Cykloteam Skalice	28
	ZÁVĚR	29
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	30
	SEZNAM PŘÍLOH	32
	SEZNAM OBRÁZKŮ	32
	PŘÍLOHY	33
	ABSTRAKT	40
	ABSTRACT	41

Úvod

Jsem studentkou Teologické fakulty oboru Pedagogika volného času, proto jsem si zvolila rámcové téma své bakalářské práce volnočasové aktivity na konkrétním místě v konkrétním časovém úseku s ohledem na obor, který studuji.

Cílem bakalářské práce je zmapování volnočasových aktivit v obci Skalice od roku 1975 do roku 2012 a zároveň přiblížení těch, kteří provozovali volnočasové aktivity ve Skalici. Cíl bude naplněn čerpáním informací z odborné literatury, Kroniky obce Skalice, z Pamětní knihy obce Skalice, rukopisů, vzpomínek pamětníků, zápisků obyvatel, z pramenů Okresního archivu v Táboře a z internetových zdrojů. V práci je aplikována metoda přímá a komparativní. V práci jsou také použity dobové i novější fotografie, které byly získány od pamětníků obce, např. z archivu Františka Šůny, mého dědečka. Dále jsou k dispozici fotografie z Pamětní knihy obce Skalice, z Kroniky obce Skalice a z osobních archivů členů spolků. Při získávání informací a fotografií pro účely této práce je dbáno na dodržování ochrany osobních údajů a všechny fotografie jsou použity s formálním souhlasem obce Skalice.

Práce se zabývá volným časem a možnostmi trávení volného času v obci Skalice na Soběslavsku v jižních Čechách. Během mého studia jsem toto téma shledala jako zajímavé a aktuální. Každý má na výběr nespočet možností, jak se svým volným časem naložit. Tato práce přibližuje, jak lidé na vesnici často trávili a stále tráví svůj volný čas.

První část práce se věnuje teoretické rovině volného času, jeho funkcím, historii a možnostem trávení volného času. Jednotlivé pojmy jsou popsány na základě odborné literatury. Další část práce je věnována samotné obci, skalické historii, zařízením využívaným při trávení volného času, lidovým tradicím a zvyklostem, které jsou v obci stále hojně dodržovány. Zároveň se práce zaměří na obecní spolky a organizace, kterými je například sbor dobrovolných hasičů, myslivecké sdružení, jezdecký klub nebo cyklistický tým.

V našem životě hraje volný čas významnou úlohu, díky němu lze život obohatit a zhodnotit. Záleží na každém jednotlivci, jak svůj volný čas, který je v této uspěchané době čím dál vzácnější, využije. Mnoho lidí totiž tento čas pokládá za nudu, neboť strádají na motivaci a zájmu ve volném čase tvořit něco smysluplného a obohacujícího.

1 Teoretické uvedení do tématu

Pro porozumění zvoleného tématu se literární rešerše bude zabývat pojmy souvisejícími s volným časem, historií volného času, současným významem volného času, ale také pedagogikou volného času a možnostmi trávení volného času.

1.1 Volný čas

Volný čas je čím dál častěji skloňovaným pojmem a pro účely této práce je nutné se tomuto pojmu věnovat hlouběji.

Volný čas lze obecně definovat jako čas, při kterém člověk neprovozuje aktivity pod tíhou závazků vyplývajících ze společenské dělby práce či z nezbytnosti zachování své biofyzilogické existence nebo rodinného systému. Jedná se o čas, který zatím jedinec ničím nenaplnil. Volný čas lze chápat jak pozitivně tak i negativně. Z hlediska negativního je to čas promrhaný a nevyplněný. Z hlediska pozitivního je to čas svobodně věnovaný svým zájmům a zálibám (JANDOUREK, 2001).

Dle dalšího zdroje možno volný čas charakterizovat jako soubor činností kromě těch pracovních a společenských. Tedy aktivit, kterými se člověk zabývá ze své vlastní vůle a to z důvodu odpočinku, pobavení nebo tvoření. Volný čas má osoba poté, co zajistí všechny životně významné činnosti. V průběhu tohoto času může člověk odpočívat nebo se bavit a věnovat svým koníčkům (VESELÁ, 1999).

Volný čas lze chápat jako protiklad doby nutné k práci a doby nutné k reprodukci sil. „*Je to doba, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocit uspokojení a uvolnění*“ (PÁVKOVÁ, 2002).

1.1.1 Funkce volného času

Na základě předchozí kapitoly lze vyvodit, že volný čas má několik funkcí. Za základní funkce tohoto času považujeme zábavu, relaxaci a rekreaci, zájmy a koníčky, vzdělávání a seberealizaci. Seberealizací rozumíme rozvoj schopností, vlastní osobnosti a je to klíč k úspěchu každého člověka. Jedná se o proces naplňování potenciálu jedince, který by na sobě měl neustále pracovat a naplňovat svoje myšlenky a cíle. Pokud se jedinec setkává s nedostatkem volného času či ho neumí efektivně využít, může docházet k duševním potížím a vnitřní nespokojenosti. Důležité je dobré časové plánování a práce s časem. Lze se tak vyhnout napětí a eliminovat nežádoucí stres. Další zdroje zmiňují například funkci terapeutickou, sociální, ekonomickou nebo také náboženskou, rozvíjející či regenerační (HOFBAUER, 2004).

Dle (DOHNAL, 2009) existuje osm hlavních funkcí a s nimi související potřeby:

- 1) Rekreace – potřeba aktivního nebo pasivního odpočinku.
- 2) Kompenzace – potřeba vyrovnání.
- 3) Edukace – potřeba vzdělávání.
- 4) Kontemplace – potřeba uvažování.
- 5) Komunikace – potřeba sdílení informací a sociální kontakt.
- 6) Integrace – potřeba kolektivu a sjednocení.
- 7) Participace – potřeba vlastní angažovanosti.
- 8) Enkulturační – potřeba života ve společnosti a účast na kulturním životě.

S rostoucí racionalizací roste i potřeba rozšiřovat své dovednosti kreativně a samovolně. Při rekreaci a relaxaci má člověk čas přemýšlet o opravdových hodnotách a vynakládá úsilí vrátit se ke svému vlastnímu životu a sobě samému. Tuto příležitost dostane, pouze pokud svůj volný čas bude člověk trávit aktivně a kvalitně (SMÉKAL, a další, 1995).

1.2 Historie volného času

Až do začátku 19. století lze volný čas považovat za výhradní právo vyšších vrstev společnosti. Fyzická práce byla charakteristická pro nižší vrstvy obyvatelstva a odpočinek, zábavu či kulturu si jen stěží mohly dovolit. Volný čas představoval potěšení a výhodu, kterou si mohl dovolit pouze občan svobodný od nutné práce. Ve starověkém a středověkém pojetí jsme se mohli setkat s dvěma pojetími – negotium a otium. Jedná se o latinské pojmy, kdy negotium označovalo úkoly a práci a otium představovalo zájmy člověka, klid a volný čas a bylo předností pouze svobodných občanů (KAPLÁNEK, 2017).

Během 19. a 20. století se volný čas stává symbolem i pro nižší společenské vrstvy a to především rozdělením pracovní doby a pracovního volna, tzn. rozdělení soukromé a pracovní oblasti. Jedním z důvodů byla průmyslová revoluce, kdy vzrostla pracovní doba a pracovní nároky se stávaly neúnosnými. Nedostatek volného času se stal společenským problémem. V návaznosti na to vznikla hnutí za sociální spravedlnost. Volný čas měl být symbolem osobní svobody jedince a místem pro její realizaci. Ve Spojených státech amerických se zavedl 48hodinový pracovní týden a v polovině 20. století se pracovní týden zkrátil na pět dní. Rostlo také právo na dovolenou. Ke konci 20. století nebyl již volný čas obecně výsadou pouze vyšších vrstev, ale stal se samozřejmostí i pro pracující lid. Alespoň pro ekonomicky vyspělejší země (KAPLÁNEK, 2017).

Po druhé světové válce se komunistický režim snažil zasahovat do toho, jakou formou jedinec stráví svůj volný čas. Naléhal především na práci pro společnost. Preferoval kolektivní způsoby odpočinku, oslavy tradičních svátků a organizované dovolené, tzv. závodní rekreace. Vlastní forma trávení volného času byla shledávána zápornou – návštěvy kavárén a nočních podniků byly vnímány jako azyl pro lidi, kteří se nechtěli podílet na společenské práci. Režim měl také velký zájem o kontrolu trávení volného času mládeže, neboť je shledával jako skupinu snadno zmanipulovatelnou a vhodnou formou odpočinku byla účast na brigádách nebo na pionýrských táborech (FRANC, a další, 2013).

V roce 1961 byl zpracovaný zajímavý výzkum v obci v okrese Vsetín, který ukazoval využívání volného času na vesnicích. Nejvíce volného času dotazovaní trávili návštěvami, procházkami, nečinností, četbou, poslechem rozhlasu a televize nebo z 13 % zájmovou činností. Sportu se věnovalo méně než 1 % dotazovaných. Z provedeného výzkumu bylo zřejmé, že volný čas lidé trávili především pasivním odpočinkem (FRANC, a další, 2013).

1.3 Význam tradic a zvyků

Slovo tradice pochází z latinského slova *traditio* (*předávat*). Jedná se o uchované myšlenky, pravidla a způsoby, které se předávají z generace na generaci (PAVLICOVÁ, 2007).

Zvyk vysvětlujeme jako ustálený vzorec chování člověka nebo určité skupiny lidí, který nemá vážnějšího odůvodnění, jen to, že se tak lidé chovali od nepaměti. Lze to označovat za získaný návyk. Prostřednictvím těchto návyků dává člověk najevo, že patří do daného společenství. Zvyky a tradice jsou projevem lidové kultury (LANGHAMMEROVÁ, 2011).

Lidová kultura byla tvořena většinou lidmi bez vzdělání a také anonymními venkovskými autory. Je tvořena lidovým uměním, jako je například hudba nebo divadlo a způsobem života dané společnosti. Jedná se o soubor duševních a fyzických aktivit jedince (JANČÁŘ, 2011).

Tradice a zvyky označujeme jako lidové a nejčastěji se vážou zejména k venkovskému životu. Provázejí jedince po celý rok a lze je rozdělit do dvou kategorií – společenské a rodinné, kam řadíme především události z osobního života člověka (narození, křest, svatba, pohřeb apod.). Jako významnější vnímáme zvyky a tradice společenské, které souvisely s proměnami přírody během roku a jsou také označovány jako kalendární či výroční. Mezi nejznámější tradice a svátky během roku patří silvestr, Nový rok, Tři králové, masopust, Velikonoce, pálení čarodějnic, První máj, Den matek, poutě, Dušičky, svatý Martin, advent, svatý Mikuláš a samozřejmě Vánoce (VONDRUŠKOVÁ, 2004).

Zvyky a tradice se postupem času měnily, ale vždy v nich převládaly křesťanské prvky. Svátky svatých byly spojené s různými oslavami, často doprovázeny půstem. Tradice byly a stále jsou pro venkovské obyvatelstvo důležité, protože spojují nejen rodiny, ale také obce i celý národ. Některé tradice a zvyky jsou dodržovány celá staletí, i když v současnosti lidé nenásledují pravidla jednotlivých tradic a zvyků tak striktně a některé z nich byly dokonce zapomenuty. Tradice a zvyky lze označovat za kulturní dědictví, o které je potřeba pečovat a zachovat jej pro další generace (PAVLICOVÁ, 2007).

Každá obec dodržuje tradice a zvyky po svém. V některých obcích jsou zvyky stále velice živé, ale v některých dochází k jejich úpadku, a to zejména z důvodu nezájmu místních obyvatel nebo jejich odlišnému způsobu života.

1.4 Současný význam volného času

V současné době význam volného času vzrostl, neboť se stal symbolem sociálního pokroku pro všechny vrstvy společnosti. V podmínkách České republiky a ostatních ekonomicky vyspělých zemích lze říci, že se jedná o nejvýznamnější část života člověka a každý si její formu může zvolit svobodně bez různého omezování, pomineme-li omezení ze strany pandemie Covid-19 (DOHNAL, a další, 2009).

Forma trávení volného času je nedílnou součástí při vytváření životního stylu každého člověka. Jedinec se může sám rozhodnout podle svých aktuálních individuálních potřeb, hodnot a zájmů, jak soustředit svoji energii na činnosti nesouvisející s prací, ale s dojmů pohody a štěstí. Tyto činnosti lze rozdělit do několika

kategorií, například kulturní, sportovní, sociální, vzdělávací veřejné, cestovatelské či manuální. V průběhu pandemie ovšem všichni narazili na hranice své osobní svobody, kdy se člověk nemohl rozhodovat pouze na základě svých potřeb, ale narážel na limity, které mu stanovila mimořádná pandemická opatření. Zejména aktivity kulturní a sociální byly ze strany pandemie Covid-19 omezeny nejvíce. Došlo k uzavření divadel, muzeí, galerií a k rušení koncertů, plesů i festivalů. Setkávání s přáteli i s rodinou bylo početně omezováno a psychice jedinců nepomohly ani uzavřená sportoviště a rušení sportovních soutěží. Životní styl každého člověka se musel výrazně změnit. Lidé svůj volný čas trávili především online, komunikovali více než jindy prostřednictvím sociálních sítí. Z důvodu pandemie mnoho lidí volilo negativní formu volného času a tato volba mohla podtrhnout už vyskytující se rizikové chování (DUFFKOVÁ, a další, 2008).

Na volný čas můžeme nahlížet z několika pohledů. Volný čas z pohledu psychohygienického přináší pocit seberealizace a uspokojení. Z hlediska ekonomického lze hovořit o průmyslu volného času, který je vzkvétajícím odvětvím umožňující spotřebitelům kvalitně trávit svůj volný čas za úplatu. Z politického hlediska lze volný čas ovlivňovat prostřednictvím státních orgánů. Například mohou rozhodovat o financování a ovlivňování různých organizací a spolků. Další pohled může být sociologický, kdy se zkoumá, jak aktivity ve volném čase vedou k utváření mezilidských vztahů (PÁVKOVÁ, 2008).

V našem životě hraje volný čas významnou úlohu. Díky němu lze život obohatit a kvalitně zhodnotit. Záleží na každém jednotlivci, jak svůj volný čas, který je v této uspěchané době čím dál vzácnější, využije. Mnoho lidí totiž tento čas pokládá za nudu, neboť strádají na motivaci a zájmu ve volném čase tvořit něco smysluplného a obohacujícího (ARGYLE, 2001).

Smysluplným trávením volného času se zabývá vědní disciplína nazývaná pedagogika volného času, kterou se zabývá následující kapitola. Úkolem této vědy je dávat návod, jak svobodně využívat volný čas a jeho možnosti (PÁVKOVÁ, 2014).

1.5 Pedagogika volného času

Pedagogiku volného času považujeme za vědní obor, který se zabývá teorií a praxí výchovy ve volném čase a vznikl v druhé polovině 19. století. Tato vědní disciplína sleduje varianty rozvoje osobnosti jedince v různých věkových stádiích od dětského věku, mládeže až po dospělost a seniorský věk. Od jejího vzniku se vyvíjí v různých zemích odlišně. Zatímco západní země kladly důraz na pestrost subjektů, jejich samostatnost a odlišnost zřizovatelů, tak východní země upřednostňovaly jednotný systém. Zřizovatelem většiny institucí byl stát. V současnosti se oba systémy sbližují. Vidíme snahu vyhybat se nedostatkům a využít výhody obou systémů (HÁJEK, a další, 2008).

Pedagogika volného času má své významné představitele. Je jím Opaschovski pocházející z Německa, Dumazedier z Francie nebo Wroczynski z Polska. V Čechách se mezi hlavní představitele starší generace řadí Opata, Bláha, Sedlář, Filipcovi a Bakalář. V současnosti lze vyzdvihnout Hájka, Kaplánka, Pávkovou a Veselou (PÁVKOVÁ, 2014).

Pojem výchova bývá chápán jako úmyslný a dlouhodobý vliv vychovávajícího na vychovávaného s jasným cílem naučit sebe i jiné tomu, jak volný čas plně

a smysluplně využívat. Volný čas dětí a mládeže se odlišuje od volného času dospělých v produktivním věku. A to zejména obsahem, rozsahem, stupněm samostatnosti a závislosti a požadavky na pedagogické ovlivňování. Děti a mládež mají zpravidla mnohem více času než pracující dospělí a jejich aktivity jsou rozmanitější. Pokud budeme hovořit o tom, že již zmíněné pedagogické ovlivňování by mělo jedince ovlivňovat v pozitivním slova smyslu, tak je žádoucí hlavně uspokojovat potřeby nových zážitků, seberealizaci, rozvíjet a udržovat sociální kontakty a pracovat na zdravých mezilidských vztazích (HÁJEK, a další, 2008).

V literatuře zaměřené na pedagogiku se setkáváme s pojmy jako formální, neformální a informální výchova. Formální výchova obsahuje vliv škol a ostatních vzdělávacích institucí a je zakončena příslušným dokladem. Neformální výchova zahrnuje organizované aktivity s určitým cílem probíhající mimo výuku, tedy ve volném čase. Hlavní zásadou je respektovat dobrovolnost. Informální výchova zahrnuje záměrné i náhodné učení ve všedních situacích, ale také působení okolního prostředí (HÁJEK, a další, 2008).

1.5.1 Pedagog volného času

Pedagogickým pracovníkem je člověk vykonávající přímou výchovnou a vyučovací činnost a jeho vliv působící na vzdělávaného jedince. Jeho funkci upravuje zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Mezi pedagogické pracovníky lze zařadit pedagogy volného času, vychovatele, učitele, asistenti pedagoga, psychology nebo trenéry. Přičemž nároky na jednotlivé pedagogické profese jsou odlišné (HÁJEK, a další, 2008).

Osoba pedagoga volného času musí splňovat určité předpoklady. Zejména jsou to podmínky na vzdělání, talent na jednání s lidmi, schopnost vést, disponovat přirozenou autoritou a také pozitivní ovlivňování. Kvalitní pedagog by měl umět naslouchat i mluvit a být empatický. Mezi zvláštní požadované vlastnosti patří umění zorganizovat si volnočasové aktivity, znalost metodiky řízení zájmových činností, nápaditost a tvořivost. Žádoucí je i dovednost ekonomicky vyhodnotit provedené činnosti (PÁVKOVÁ, 2002).

1.6 Možnosti trávení volného času

Každý jedinec může svůj vlastní volný čas trávit tak, jak uzná za vhodné a obohacující. V našem moderním světě má každý mnoho možností jak s volným časem naložit. Jako základní rozdělení považujeme aktivity organizované, které jsou zpravidla zřízeny různými institucemi a neorganizované, kde jsou využívány volně přístupné zdroje jako například bazény, hřiště, ale i počítač nebo televize. Aktivity lze rozdělit i na individuální a kolektivní (HAMBÁLEK, 2005).

Dále lze aktivity rozdělit na:

- Spontánní – volně přístupné všem a časově neohrazené;
- Příležitostné – jednorázové, řízené a časově ohraničené aktivity;
- Pravidelné – probíhající v předem daných časových intervalech po celý rok.

Ten, kdo primárně ovlivňuje prostor pro trávení volného času je rodina, neboť je rozhodujícím faktorem pro většinu dětí a mládeže. Ty totiž přebírají vzorce chování svých rodičů, jejich postoje k trávení volného času (HOFBAUER, 2004).

Volný čas lze trávit jak v přirozeném prostředí (příroda, ulice, zahrady atd.), tak i v prostředí urbanizovaném (sportovní střediska, nákupní centra atd.). Na volbu, v jakém prostředí se jedinec rozhodne trávit svůj volný čas, má vliv i samotná kultura daného státu. Každý stát má své vlastní hodnoty, postoje a vzorce chování, které se časem vyvíjí. Zároveň má každý stát, kraj, ale i vesnice své jedinečné tradice, které si lidé předávají z generace na generaci. Tyto tradice významně ovlivňují trávení volného času hlavně na vesnicích, kde jsou tyto tradice často dodržované. Tradice lze chápat jako antropologický, religionistický a sociologický pojem (JANIŠ, 2009).

Zásadním problémem dnešní doby je, že velká část populace nevyužívání svůj volný čas promyšleně a aktivně. Na vině může být uspořádání hodnot jedince, jeho postoj k volnému času, finanční možnosti, špatné uspořádání času nebo workoholismus, tedy závislost na práci. Kvůli postavení jedince a pracovní vytíženosti je pro řadu lidí volný čas luxusem, který si nemohou dovolit. Naopak nezaměstnaní vnímají volný čas odlišně, neboť volný čas si jedinec dokáže užívat, jen pokud je dobrovolný. Pokud je vztah k volnému času narušen, je životní styl člověka ohrožen z hlediska fyzického, psychického a sociálního. Trávení volného času ovšem znamená pro každého něco jiného. Někdo si vybírá z nabídky volnočasových aktivit a pro někoho to znamená jen zpomalit a na chvíli nedělat nic (SANDERS, 2018).

V současné době vzrůstá obliba trávení volného času na sociálních sítích, oblíbenými se stal: TikTok, Instagram, Facebook, Pinterest, Snapchat, Skype, Whatsapp, Youtube i Twitter. Díky nim spolu lidé mohou komunikovat na dálku, sdílet fotografie nebo videa. Největším milníkem bylo založení Facebooku v roce 2004. Rychlým rozvojem nových technologií se volný čas posunul do digitální oblasti. Některé zdroje mluví o digitalizaci volného času. Sociální sítě mají určitě i negativní vliv, především na mladé lidi, kteří na nich tráví většinu volného času a často žijí ve virtuálním světě více než v tom skutečném. Důležité je, zachovat si kritické myšlení a umět rozlišit informace od dezinformací. V době pandemie Covid-19 se však sociální sítě na dlouhou chvíli staly často jediným prostředkem, jak se lidé mohli vidět, komunikovat spolu, sdílet svůj čas a zážitky s rodinou a být její součástí i na dálku. Staly se důležitým prostředkem virtuální výuky, pracovních schůzek nebo cvičení. V roce 2021 vzrostl počet uživatelů sociálních sítí na 3,4 miliardy, tedy téměř polovina celosvětové populace sítě využívá (ROSULEK, 2021).

2 Historické uvedení do tématu

2.1 Nástin historie vesnice Skalice

Obec Skalice je malebná vesnice zasazená do krásné krajiny jižních Čech. Občanům i návštěvníkům má co nabídnout. V následujícím textu je uvedena stručná historie obce se základními informacemi.

Nejstarší dochované známky o osídlení Skalice pochází z 6. století před naším letopočtem z doby označované jako straší doba železná, halštatská. Na místě mohylového pohřebiště, které se nachází jihozápadně od obce Skalice, byly nalezeny hliněné nádoby, bronzové knoflíky, misky, sekery a další předměty vztahující se k této době (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

Název obce Skalice pochází od skály nad řekou Lužnicí, na které byla založena původní osada. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1265, kdy byl jejím majitelem pan Vítek z rodu Vítkovců, předek pánů z Landštejna. Písemné prameny poté mlčí až do druhé poloviny 14. století. Páni z Landštejna měli obec v držení, a ta se počínaje rokem 1550 stala součástí velkého rožmberského dominia. Rožmberkové ji nechali připojenou k želečskému panství, k němuž ji přičlenil Oldřich Španovský. V roce 1594 Petr Vok z Rožmberka prodal obec městu Soběslavi (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

Na samém východním okraji výšiny, nad levým břehem řeky Lužnice, byla vybudována tvrz. Byla postavena ze dřeva, obehnaná příkopem a dřevěnou ohradou. Hradiště bylo chráněno dvojitým valem a na severu a jihu rybníky. Ke skalické tvrzi se pojí i známá skalická pověst o vzniku vzácného obrazu Ukřižování Páně (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

Obec Skalice se nachází na soběslavských blatech, v místě četných mokřadů. Skalici obklopuje krásná příroda s výskytem vzácné luční orchideje prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*). Toto malé chráněné území se nachází nedaleko obce Třebíště v nadmořské výšce 441 – 444m nad mořem. Chráněným územím bylo vyhlášeno roku 1990. Celé toto území má rozlohu 0,59 ha. Představuje vlhký polokulturní luční porost. Populace prstnatce májového je tvořena několika tisíci jedinci. Rostou zde i jiné druhy vzácných rostlin, patří mezi ně hadí mord nízký, krvavec toten, čertkus luční, řebříček bertrám, kozlík dvoudomý, rozrazil potoční, tužebník jilmový. Oblast je po celou dobu v soukromém vlastnictví a je udržována pravidelným sečením (NOVOTNÁ, 2010).

Skalice je také krásné výletní místo i rekreační oblast. Pod obcí protéká řeka Lužnice, proto se stala velice oblíbenou zastávkou vodáků. Obcí vede cyklostezka č. 1171, díky ní je obec oblíbená i mezi cyklisty. Obecní hostinec U Rumcajse, ve kterém je interiér vymalován postavičkami z oblíbené pohádky O loupežníku Rumcajsovi, láká malé i velké návštěvníky.

Od kostela sv. Šimona a Judy se otevírá překrásný pohled k řece Lužnici do dalekého kraje a vyvolává pocit okouzlení. Toto místo je také oblíbeno fotografy. Je to krajina mnoha tváří a nálad. Jednou je veselá a jásavá jako skřiváncí zpěv a svádí k dovádění ve vlnách řeky Lužnice a podruhé je zádumčivá a tak trochu tajemná.

Obce Třebiště, Rybova Lhota a Radimov byly připojeny do obce Skalice. Obec Rybova Lhota a Radimov v roce 1961 a obec Třebiště byla připojena 1962. Obec Skalice se tak stala obcí střediskovou.

3 Historie obce v posledních letech

Svoji pozornost zaměřím, vzhledem ke své práci, na období od roku 1975 do roku 2012.

Na konci roku 1967 nastaly díky uvědomění lidí, kteří se začali vyjadřovat ke stavu společnosti, změny ve společnosti. Probíhala i krize v Komunistické straně Československa, na 68. zasedání Ústředního výboru Komunistické strany Československa byl odvolán prezident Novotný. Tímto započal proces, který vešel do dějin jako tzv. Pražské jaro a byl ukončen srpnovou okupací země. Začaly se provádět demokratické změny ve společnosti. Sovětské vedení komunistické strany bylo nuceno použít dne 21. srpna 1968 vojenskou sílu, aby zabránilo možnému rozšiřování demokratických změn do ostatních socialistických států. Obyvatelé obce sledovali změny ve společnosti, ale nejdůležitější pro ně byla obživa rodiny, obhospodaření polí a dobytka, teprve pak zájem o celospolečenskou situaci (MARJÁNKO, 1999-2022).

Po invazi vojsk Varšavské smlouvy následovalo období tzv. normalizace. Ta probíhala v několika fázích a závislosti na tom, jak ztráceli vliv a moc představitelé tzv. Pražského jara a jak na jejich místa nastupovali věrní přísluhovači Kremlu (MARJÁNKO, 1999-2022).

Během tohoto období docházelo k budování reálného socialismu v čele s prezidentem republiky s Gustavem Husákem. Bylo uskutečněno mnoho opatření pro zlepšení života rodin (např. peněžní podpora při narození dítěte, přídavky na děti). V tomto období pokračoval rozvoj obce Skalice. Do obecní kroniky kronikář pan František Míka poznamenal: *„Slovy Gustava Husáka se v tomto období pokračovalo v úsilí zlepšování života a poměrů na vesnici.“* Byla zahájena oprava lávky přes řeku Lužnici v rámci akce „Z“¹. V roce 1971 byla provedena rekonstrukce veřejného osvětlení v obci. V rámci akce „Z“ byla vybudována prodejna smíšeného zboží, která byla slavnostně otevřena dne 18. ledna 1973. Byla provedena částečná rekonstrukce budovy školy, podlah (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

V roce 1977 vznikl dokument Charta 77, kterým byl vyjádřen nesouhlas s vývojem společnosti, zejména pak upozorňoval na porušování občanských práv a svobod. Proti normalizaci se také postavila římskokatolická církev v čele s kardinálem Františkem Tomáškem, která nesměla šířit náboženství. V kontrastu tohoto dokumentu probíhala v rámci celé republiky oslava 30. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. I obec Skalice byla zapojena do těchto oslav (VLČEK, 1999-2022).

Místní národní výbor si v tomto období stanovil úkoly směřované ke zlepšování životního prostředí, zvelebování podmínek na vesnici, které směřoval k výsadbě nových stromů, růží a zlepšování služeb pro občany. Tyto úkoly se postupně plnily. Životní úroveň obyvatel v obci se zvýšila. V tomto období byl do obce zaveden na Místní národní výbor telefon, postaveno kulturní zařízení, došlo k připojení Jednotného

¹ Akce „Z“- neplacená pracovní činnost zaměřená na zvelebování obce občanskou svépomocí. Jednalo se o výpomoc v oblastech, kde státní správa či obce nezvládali své úkoly

zemědělského družstva Skalice k Plemenářskému podniku Veselí nad Lužnicí (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

V letech 1980 – 1993 probíhala krize socialistického bloku. Rok 1988 se nesl v duchu dvou velmi významných událostí, 20. výročí okupace Československé socialistické republiky a 70. výročí vzniku Československa. Tento rok sebou přinesl změny ve vedení Československého státu, změnily se názory a smýšlení obyvatelstva. Nespokojenost obyvatelstva s ekonomickou a politickou mocí vzrůstala. Začaly se objevovat veřejné projevy odporu proti režimu (KOTYK, 1999).

V tomto období v obci Skalice docházelo ke stěhování občanů z vesnice do města, což bylo převážně dáno tím, že začali občané dojíždět za prací do měst. Vesnice poskytovala svým obyvatelům nižší možnost kulturního a sportovního vyžití, nižší dostupnost služeb a občanské vybavenosti (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

Roku 1989 došlo k pádu komunistického režimu. Dne 17. listopadu 1989 se původně klidná studentská demonstrace k výročí smrti Jana Opletala změnila ve stávkou za svobodu a demokracii. Byla brutálně potlačena Sborem národní bezpečnosti. Tato demonstrace byla vnímána jako symbol boje proti totalitnímu režimu a odstartovala vlnu protestních akcí proti režimu. Se sametovou revolucí přišly hospodářské, ekonomické a další reformy, které měly naši vlast posunout směrem na západ. Toto období je charakterizováno určitou euforií z blížících se změn, ale i určitými pochybnostmi a strachem (NOVOTNÁ, a další, 2009).

Dne 19. listopadu 1989 vzniklo Občanské fórum jako politické hnutí, v jehož čele stál Václav Havel, který se stal 29. prosince 1989 prezidentem republiky.

Události roku 1989 se dotýkaly i občanů obce Skalice. V obci vzniklo Občanské fórum, to neodmítalo spolupráci ani s členem Komunistické strany Čech a Moravy. Cílem bylo najít řešení ke zlepšení činnosti a funkce národního výboru, což se podařilo. Starostou obce byl zvolen pan Vladimír Podojil. Hlavním tématem tohoto období byla privatizace. Týkala se změny vlastnických práv, přechodu majetku ze státního do soukromého vlastnictví. Schválilo se velké množství zákonů. K nejdůležitějším patřily restituční zákony: Zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd; zákon č.87/1991 Sb., o mimosmluvních rehabilitacích a zákon č. 229 /1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

Tyto zákony umožňovaly navrácení majetku vyvlastněného od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 a dotkly se jak majetku občanů, tak i majetku obce. Před starostou obce panem Vladimírem Podojilem a celým zastupitelstvem, které bylo zvoleno v komunálních volbách, nastal obtížný úkol daný restitučními zákony a převodem státního majetku do soukromých rukou. Obec podporovala podnikání občanů, které se z počátku týkalo hlavně zemědělské výroby (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

Došlo k velkému rozvoji obce díky jejímu zapojení v roce 1989 do Programu obnovy venkova, který vznikl na základě usnesení vlády České republiky a ze kterého obec čerpala dotace. Došlo k obnově infrastruktury, kultury, společenských akcí, úpravě veřejných prostranství, opravě kostela. V následujících letech bylo postaveno v obci mnoho nových domů, vybudován veřejný vodovod, opravena místní komunikace. V roce 2001 byla vybudována čistírna odpadních vod, vyměněna střecha kostela, vybudováno multifunkční hřiště a chodníky v obci. V kronice obce k roku 2010 je

poznamenáno: „*Pro občany se v obci udělalo mnoho dobrého, a to jak v oblasti materiální, tak i kulturní, aby zde mohli žít spokojeně a neodcházeli do měst, tak jak to bylo v letech minulých*“ (ŠÍCHA, 1991-2011).

4 Zařízení využívaná při trávení volného času

Nejdříve se budu věnovat třem zařízením, které zaujímají důležité místo ve využívání a trávení volného času. Tím je kostel zasvěcený sv. Šimonu a Judovi, budova školy a obecní knihovna.

4.1 Kostel zasvěcený sv. Šimonu a Judovi

Výraznou dominantou obce je skalický kostel. Skalická fara byla vystavěna ze dřeva ve 13. století. Ve druhé polovině 14. století byl postaven gotický kostel zasvěcený sv. Šimonu a Judovi. Ve 14. století se stal farním kostelem. Okolo roku 1870 byl kostel sklenut a vystavěna věž, v níž byly umístěny zvony *Uměráček* a *Poledník* z roku 1683. V kostele se každou neděli sloužila mše, konala se zde půlnoční vánoční mše, orátý a po mši bylo udělováno požehnání.

Dnes je kostelem filiálním Římskokatolické farnosti Soběslav. V kostele se nachází středověká křtitelnice (baptisterium). Hlavní oltář je vystaven ve stylu barokním. Významný skvost, obraz Ukřižování páně z XV. století, který je namalován na lipovém dřevě potaženém plátnem, zdobil zdi kostela do roku 1902. V současné době se originál nachází v depozitáři Národní galerie v Praze. Ve skalickém kostele Šimona a Judy je umístěna kopie obrazu. Obraz představuje značnou hodnotu ne tak po stránce umělecké jako spíše kulturně historické.

Dříve se obyvatelé Skalice živili převážně zemědělstvím, obhospodařovali si svá políčka, starali se o dobytek a drobné zvířectvo. Byla to jejich každodenní práce a celý svůj život podřizovali péči o domácí zvířata a polní práci. Volný čas měli pouze v neděli, kdy se svátečně oblékli a sešli se na mši svatou v místním kostele. Po mši šli muži do hostince, aby prodiskutovali vše, co je trápí, a ženy si popovídaly před kostelem. Ve skalickém kostele se dodnes slouží bohoslužby v jedno nedělní odpoledne v měsíci. Mimo jiné se zde konají také bohoslužby v období svátků velikonočních, vánočních, na Štědrý den, na Nový rok a na den Památky zesnulých. V období těchto svátků se bohoslužeb účastní věřící ve větším počtu.

Místní kostel je zapojen do celorepublikového projektu Noc kostelů. Při této příležitosti má široká veřejnost možnost seznámit se s liturgickým prostorem, ale i jinak nepřístupnými prostory v kostele. Kostel lidé navštěvují ve večerních a nočních hodinách. Při otevření kostela vyzvánění zvony a poté následuje mše. Jednou ze zajímavostí kostela je i středověká křtitelnice, kterou si návštěvníci mohou prohlédnout. O půlnoci se kostel uzavírá.

Od roku 2009 obec každoročně v kostele pořádá adventní koncert pěveckého komorního sboru Anonym Voice. Do vystoupení sbor vždy zařazuje skladbu Česká mše vánoční s podtitulem *Hej mistře, vstaň bystře* Jakuba Jana Ryby. Akustika kostela umocňuje při společném zpěvu znění vánočních koled za doprovodu varhan a tím i prožití atmosféry Vánoc (Obec Skalice, 2015).

Okolo kostela se rozprostírá hřbitov, kde jsou pochovááni obyvatelé obcí Skalice, Rybova Lhota, Třebiště a Radimov.

4.2 Škola

Škola v obci Skalice byla zřízena na základě Tereziánského školního řádu po roce 1780 jako škola filiální pod patronátem města Soběslavi pro obce Skalici, Rybovu Lhotu a Třebiště. Filiální školy byly zřizované v každé farní obci při filiálních kostelech. V nich se vedle náboženství vyučovalo tzv. „trivium“, tím je čtení, psaní, počty a dále zaměstnání, které bylo v obci běžné jako např. zemědělství, tkalcovství apod. Vyučování často začínalo i končilo písničkou (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

Dokud nebyla v obci samostatná školní budova, učilo se několik týdnů v zimě po chalupách. Roku 1792 nákladem obce soběslavské byla postavena budova školy č. p. 33. Vzhledem k tomu, že byla budova školy malá a nevyhovující, občané se usnesli na výstavbě nové budovy na obecní zahradě. Roku 1792 byl jako první do zdejší školy dosazen patronátním úřadem města Soběslavi učitel Jan Kužel. V této jednotřídní školní budově se učilo 92 let (1792–1884). Školní obec tvořila obce Skalice, Rybova Lhota a Třebiště. Dne 28. 06. 1883 byl položen základní kámen nové školní budovy č. p. 48 a dne 26. 10. 1884 byla škola vysvěcena a předána svému účelu. Žáci byli rozděleni do dvou tříd. V jedné třídě byli vyučováni žáci 1. a 2. ročníku, ve druhé třídě byli vyučováni žáci 3. – 5. ročníku. Až do roku 1977 navštěvovalo školu okolo 40 žáků. Postupně však docházelo k poklesu počtu dětí, které navštěvovaly školu (DigiArchiv SOA, 1891-1946).

Ve školní budově se pro občany obce vyučovaly ženské ruční práce, pořádaly se zajímavé debaty a přednášky na nejrůznější témata např. ze zdravotnické oblasti, ekonomické, o ochraně přírody o technickém pokroku atd. Škola pořádala pro žáky pravidelné školní výlety během i na konci školního roku. V roce 1976 se konal výlet na zámek Hluboká, kterého se zúčastnilo 12 žáků. Pořádaly se výlety do Prahy do Technického muzea, do Národního muzea, do Chrámu svatého Víta, na hrad Karlštejn nebo do Divadla Oskara Nedbala v Táboře či kina v obci Želeč (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

Škola byla centrem všeho dění v obci. Pořádala oslavy na počest českých velikánů a připomínala si důležitá výročí českých dějin. K pravidelným oslavám státních svátků patřil vznik Československé republiky 28. 10. 1918, Svátek práce 1. května, Mezinárodní den žen 8. března. V rámci těchto oslav si děti za pomoci učitelů vždy připravovaly kulturní pásmo s recitací básní a zpěvu písní. Před Vánocemi obec pořádala pro žáky slavnost, která byla obohacena mikulášskou nadílkou. Děti u vánočního stromku zpívaly koledy, recitovaly básně a těšily se z vánoční atmosféry a připraveného občerstvení (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

Z důvodu menšího počtu dětí (13 dětí) byla zdejší „dvoutřídku“ v roce 1978 odborem školství Okresního národního výboru v Táboře zredukována na „jednotřídku“ pro 1. – 3. třídu. Pro nedostatek dětí byla škola ve Skalici v roce 1981 s devíti žáky zrušena a uzavřena. Od počátku do uzavření školy zde učilo 9 učitelů. Posledním z nich byl pan František Míka, který se se školou rozloučil slovy: *„Domnívám se, že všichni si občas vzpomeneme na mládí, kdy jsme docházeli do zdejší školy, učili se nejen trivium, ale i základy dalšího lidského vědění, prožívali radostný život mezi kamarády a přáteli, snad jen s ojedinělými vzpomínkami na méně potěšující zážitky, ale myslím, že si na tuto, dnes stoletou školu ve Skalici, jako společný kulturní stánek obcí zdejšího*

školního obvodu, vzpomenete v dobrém!“. Na tabuli napsal poslední slova adresované škole „*Loučíme se s Tebou, školo – jediný stánek kultury ve zdejší obci – loučíme se s Tebou navždy!*“. V nové školní budově se vyučovalo celkem 97 let (1884-1981) (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

K 130. výročí založení školy v roce 1914 obec uspořádala a zpřístupnila v bývalé škole historickou expozici nazvanou Obecní škola. Současně byla a je do současné doby zpřístupněna výstava etnografická s možností zhlédnout dochované zemědělské nářadí. Nemalá část výstavy je věnována skalickému masopustu a je umožněno promítání zdokumentovaných maškarních průvodů. Při příležitosti výročí založení školy se konal sraz rodáků tak, aby si mohli rodáci prohlédnout školu, do které jako děti chodili a zažili mnoho zážitků. Zájem o zpřístupnění školy včetně výstavy byl obrovský. Snad každý z rodáků s radostí navštívil školu a usedl do starých lavic se vzpomínkou na dětství a léta strávená ve školní lavici. Atmosféra byla veselá a ze všech koutů byly slyšet historky, smích, příběhy, kterým byla svědkem tato škola. Do současné doby je výstava přístupna každému, kdo má o ni zájem (Obec Skalice, 2015).

Budova bývalé školy je dnes sídlem Obecního úřadu ve Skalici, Obecní knihovny a klubu Skalický Všechnálek.

4.3 Obecní knihovna

Kniha vždy hrála v životě lidí velice důležitou roli. Podílela se na šíření gramotnosti a národní kultury. Četba knih má dlouhou historickou tradici. Vzhledem k tomu, že nebyly vždy knihy z finančních důvodů pro obyvatelstvo dostupné, začaly vznikat od 30. let 19. století obecní knihovny (KUBÍČEK, 2019).

Obecní zastupitelstvo v roce 1922 zřídilo obecní knihovnu. Požádalo hasičský sbor o zapůjčení svazků knih. Hasičský sbor zapůjčil vznikající knihovně svých 327 svazků knih a tím byl položen základ Obecní veřejné knihovny ve Skalici. Knihovna byla umístěna v Obecní škole Skalice. Knihovníkem byl vždy učitel, který vyučoval na zdejší škole (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

Postupně se knihovna rozšiřovala a v roce 1976 již disponovala 851 svazky a měla 58 čtenářů. Knihovníkem se stal v roce 1976 ředitel školy pan František Míka. Knihovna byla otevřena dvakrát týdně. Obyvatelé Skalice si nejenom půjčovali knihy, ale i časopisy, kterých bylo v roce 1980 k dispozici 402 kusů (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

Místní lidová knihovna se stala v obci Skalice místním kulturním stánkem. Byly zde pořádány zajímavé přednášky, besedy k výročí našich spisovatelů: Karla Čapka, Boženy Němcové, Ivana Olbrachta a jiných. V knihovně se také pořádaly besedy a přednášky jednotlivých obecních spolků na téma ochrana přírody, prevence požárů, péče o zdraví.

V roce 1989 přišla i do knihovnictví svoboda projevu a vyjadřování. Knižní fond se rozšířil na 1150 svazků a doplnily jej do té doby zakázané tituly. S postupem elektronizace se podařilo v roce 2008 převést knižní fond do digitální podoby. Následně pak v roce 2009 byl do knihovny umístěn počítač s tiskárnou a vznikla nová služba možnosti využívání internetu (ŠÍCHA, 1991-2011).

Od roku 2013 mohou obyvatelé obce najít knižní fond knihovny v on-line katalogu díky dotaci, kterou získala obec od Městské knihovny v Táboře. Od roku 2014 obecní knihovna využívá spolupráce s Městskou knihovnou v Táboře na základě výměnného knižního fondu. Díky tomu má obecní knihovna možnost nabídnout čtenářům velkou řadu nově vydaných knih a časopisů. Každé čtvrtletí zapůjčuje Městská knihovna v Táboře Obecní knihovně ve Skalici 120 kusů aktuálních titulů knih všech žánrů.

V současné době obecní knihovna disponuje 1 200 svazky knih a 500 kusy časopisů různých druhů. Knihovna má 49 registrovaných čtenářů. Každý rok je půjčeno okolo 1 100 kusů knih. Výpůjční doba je stanovena na každou středu od 17 do 18 hodin. Mezi stále čtenáře patří nejenom místní obyvatelé, ale také chataři a chalupáři, kteří ji využívají během letního období.

V prostorách obecní knihovny se také setkávají členové tvůrčího klubu Skalický Všeználek, v rámci něhož jsou uskutečňovány kulturní a sportovní akce pro děti i dospělé. Program klubu je průběžně zveřejňován formou místního rozhlasu.

V posledních letech zaznamenala obecní knihovna pokles zájmů občanů o knihu, a proto začala pořádat akce předčítání knih pro malé děti tak, aby děti postupně získávaly kladný vztah ke knize. Tohoto úkolu se ujaly paní knihovnice Vlasta Atanasová a paní Jana Veselá. Tato akce zaznamenala u dětí i rodičů velký úspěch. Při čtení se děti učí pracovat s knihou a pomalu se seznamují i se jmény autorů a ilustrátorů.

Knihovna se během své působnosti několikrát stěhovala z přízemí budovy školy až do prostor bývalé třídy v prvním patře budovy (Obec Skalice, 2015).

5 Volnočasová zařízení

Obec Skalice nabízí upravené přírodní plochy, které mohou občané využívat v rámci trávení svého volného času.

Víceúčelové sportovní hřiště s tartanovým povrchem se nachází vedle budovy hasičské zbrojnice. Hřiště je hojně využíváno občany pro mnoho sportovních aktivit, jako je florbal, nohejbal, házená nebo volejbal. V rámci těchto sportovních aktivit je na hřišti pořádáno mnoho soutěží dětských i mládežnických.

Fotbalové hřiště se nachází na severním okraji obce. V obci není oficiálně organizován žádný fotbalový klub, hřiště je využíváno k amatérským fotbalovým zápasům, hasičským soutěžím a cvičením. Je zde také pořádán například dětský den, loučení s létem pro děti a další oslavy dětí a rodičů. Současně je hřiště využíváno dětmi a mládeží k individuálním aktivitám.

V budově bývalé základní školy, která je zázemím nejen obecní knihovny, sídlí zájmová organizace Skalický Všeználek. Členové spolku pořádají zábavné kulturně vzdělávací akce, také besedy na různá společenská, kulturní a ekologická témata.

Kulturní dům, který má kapacitu zhruba 400 návštěvníků, je využíván především k pořádání hasičských, mysliveckých a maškarních plesů, rodinných oslav. Sál je využíván i jako tělocvična pro děti a dospělé při cvičení jógy, aerobiku a cvičení rodičů a dětí. V klubovně, která je součástí kulturního domu, se schází členové hasičského sdružení.

Budova myslivny a přilehlá obora slouží členům mysliveckého sdružení. Je zázemím při pořádání honů a také se zde konají pravidelné myslivecké schůze. Myslivci zde chovají různé druhy zvířat a pořádají pro děti naučné akce, při kterých je přímo v přírodě seznamují se životem zvířat, učí je poznávat jednotlivé druhy a vytvářet si kladný vztah ke zvířatům a přírodě.

6 Lidové tradice a zvyky

Lidové zvyky, obyčeje a tradice byly kdysi spjaty s ročním obdobím, se změnami v přírodě a se sklizní úrody. Většina zvyků a tradic se dodržovala především na vesnici. Díky jejich zachování dochází u lidí k uchování důležitých hodnot, jako je úcta k rodičům, vzájemná pomoc i úcta k mrtvým (VONDRUŠKOVÁ, 2004).

Jejich přítomnost ovlivňuje náš život a díky nim cítíme spojitost s předešlými generacemi a kulturou. Na uchování tradic se podílejí i místní spolky v obci Skalice.

6.1 Svátek Tří králů

Na Tři krále obchází vesnici tři chlapci převlečení za krále Kašpara, Melichara a Baltazara, přejí vše nejlepší do nového roku a zpívají koledu: „*O, my tři králové jdeme k vám, štěstí, zdraví přejeme vám.*“ Chlapci jsou oblečení do dlouhé bílé košile a přes ni mají přehozený pruh červené látky s různými ozdobami. Na hlavě mají papírovou korunu s křížkem a jeden z chlapců má obličej a ruce učerněné barvou. Na horní rám dveří píší chlapci posvěcenou křídou písmena K + M + B + rok. Písmena jsou zkratkou latinského požehnání: „*Cristus mansionem benedicat*“ neboli: „*At Kristus požehná tomuto domu.*“ Podle písmen napsaných na dveřích je poznat, že tuto domácnost navštívili tři králové (NĚMEČEK, 2000-2014).

6.2 Masopust

Období od Tří králů do Popeleční středy je nazýváno masopust. Během tohoto období se pořádaly zabíjačky, veselilo se, hodovalo a konal se průvod maškar. Je to jeden z nejstarších tradičních svátků u nás. Jedná o pohyblivý svátek, který připadá na úterý, sedm týdnů před Velikonocemi. Ve Skalici má oslava masopustu velmi dlouhou tradici, která sahá až do období před 2. světovou válkou. Za války se oslavy nekonaly a obnova masopustních průvodů se obnovila až po ní. Maškary chodily po domech v pondělí před masopustním úterý pouze v obci Skalice. Masek bývalo málo od šesti do deseti osob. Mezi tradiční masky patřili kominíci, medvědi, kozy a smrtka. Maškary měly vše povoleno, braly uzené z komína, chytaly slepice apod. Odměnou za jejich vystoupení byly převážně koblihy a kořalka. Zakončením celého masopustního veselí bylo společné posezení v místním hostinci U Rumcajse (VONDRUŠKOVÁ, 2004).

Počátkem 60. let tato tradice v obci zanikla a byla obnovena až v 70. letech 20. století. Masopustního průvodu se účastní mnoho občanů ze Skalice, ale i z ostatních obcí. Masky už nechodí od jednoho domu ke druhému, protože návštěva každé domácnosti by byla časově náročná, a tak průvod masek na alegorických vozech projíždí obcí a své veselé scénky na určité téma, které je zvoleno pro daný rok, představují na návsi obce. Průvod navštíví obce Skalice, Rybova Lhota, Radimov, Hlavatce, Želeč, Třebíště a vrací se zpět do Skalice, vždy v sobotu před masopustním úterým. Maškarní průvod jezdí od obce k obci za doprovodu dechové hudby. Během cesty masky zastavují řidiče aut a žádají o příspěvek na masopustní průvod. Masky se

těší vždy na masopustní koblihy, které jim rozdávají obyvatelé v obci, k tomu jim přidají malého panáčka alkoholu a to je pak cesta hned veselejší. Večer se masky i ostatní občané sejdou v místním hostinci, kde se pořádá velkolepá zábava s velkou účastí masek (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

6.3 Dětský maškarní karneval

Od února roku 1985 pořádá tradičně obec Skalice spolu s maškarním sdružením dětský maškarní karneval. Na karneval se schází rodiny z okolních obcí. Je vždy zaznamenána velká účast dětských masek. Pro děti je připravena spousta her, hudby a zábavy, o kterou se stará místní moderátor v obleku klauna. I pro dospělé účastníky a rodiče je dobře postaráno, účastní se her s dětmi po celé odpoledne. Pro děti i dospělé je připraveno malé občerstvení. Nechybí ani bohatá dětská tombola. Na konci karnevalu je vybrána a oceněna nejhezčí maska (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

Dříve si každá rodina vyráběla masky doma a do tvoření masky dávala svoji kreativitu. V současné době si někteří rodiče pro své děti půjčují masky v půjčovně. Díky tomu se změnila pravidla soutěže. Dnes cenu o nejhezčí masku vyhrávají všechny děti, aby žádnému dítěti nebylo líto, že nevyhrálo.

6.4 Velikonoční období

Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem. Jsou součástí pašijového týdne, kdy si křesťané připomínají smrt a vzkříšení Krista. Tento týden začíná Květnou nedělí a končí Velikonočním pondělím. Nejdůležitější dny jsou Velký pátek, Bílá sobota a Boží hod. Velikonoční doba byla odedávna spojena s vítáním jara a vzkříšením všeho života v přírodě. Po přísné postní době nastávají radostné svátky (VONDRUŠKOVÁ, 2004).

Velikonoční svátky mají ve Skalici velkou tradici a obyvatelé nezapomínají ani na symboly Velikonoc, jako je malování vajec, pletení pomlázek. Pečou se mazance, beránky a připravuje se velikonoční sekanice². To vše nesmí chybět na žádném stole.

Na Zelený čtvrtek se skupinka dětí shází na řehtání. První obchůzka se koná odpoledne ve tři hodiny. Řehtání pokračuje i na Velký pátek v šest hodin ráno a ve tři hodiny odpoledne. Nejvíce se děti, které řehtají, těší na Bílou sobotu, kdy se zastavují u jednotlivých domů a za silného řehtání čekají, jestli jim rodina otevře dveře. V tu chvíli začnou děti zpívat koledu: „*Jidáši, Jidáši, cos to učinil, že jsi našeho mistra židům prozradil. Za to budeš v pekle pykati a s d'áblem Luciferem tam přebývati. Židi, židi nevěrní, byli jak psi černí, kopali jámu Ježíši pánu, aby ho jali, ukřižovali. Na Velký pátek do hrobu dali, na Bílou sobotu zase vykopali. Na Bílou sobotu Ježíš z mrtvých vstal, aby lidem vykoupení dal*“. Za koledu dostávají vajíčka, sladkosti a drobnou peněžní odměnu, kterou si nakonec rozdělí. V koledě se objevují znaky rasismu, proto ji lze označit za společensky nekorektní, ale vzhledem k tomu, že se jedná o starobylý text, který se dědí z generace na generaci, tak ji občané ve Skalici v rámci tradic spojených s Velikonocemi se snaží uchovat jako kulturní dědictví. Velikonoční neděle se stala dnem

² Velikonoční sekanice – velikonoční nádivka z uzeného masa, rohlíků vajec a bylin

oslav Kristova zmrtvýchvstání. V kostele Šimona a Judy ve Skalici se koná bohoslužba (TINKOVÁ, 2010).

Velikonoční pondělí je rájem pro chlapce, kteří mohou beztrestně vyšlehat děvčata pomlázkami. Pomlázky si pletou sami z prutů vrby a dávají si na nich velice záležet. Čím je pomlázka větší, tím lépe. Děvčata jim šlehání mohu vrátit na přestupný rok, kdy dívky vyšlehají chlapce, ale tato tradice se dodržuje už zřídka.

6.5 Pálení čarodějnic

Lidé věřili, že existují dny, kdy mají zlé mocnosti největší moc. Jedním z takových byl poslední dubnový den, obzvláště noc. Na ochranu zlé síly, především čarodějnic, lidé pálili ohně (VONDRUŠKOVÁ, 2004).

Poslední den v dubnu, když se setmí, schází se rodiče se svými dětmi s lampióny na návsi v parku. Cesta průvodu vede přes obec na prostranství u rybníka, kde je pro všechny připraveno občerstvení v podobě buřtů a limonády. To vše se koná pod záštitou obecního úřadu a hasičského sdružení, které dohlíží na bezproblémový průběh pálení čarodějnic.

6.6 Stavění májky

Členové hasičského sboru se v některém z posledních dnů v dubnu v minulosti i nyní vydávají do lesa, aby tam pokáceli nejvyšší strom. Ze stromu oloupou kůru, oklestí kmen kromě vršku, který dívky zdobí stuhami a papírovými květy. Na korunu stromu se uváže věnec. Dne 30. dubna probíhá na návsi obce stavění májky. Občané se snaží zachovat tradici ručního stavění máje za pomoci provazů a klestí³. Pokud síly nestačí, pomůže technika.

Celou noc hlídá májku mládež z obce, aby ji nepodřízli obyvatelé z okolních vesnic. Dodnes je velkou ostudou, pokud ji nedokážou uhlídat. Aby si zpříjemnili hlídání, tak si na ohni opékají buřty, hrají na kytaru a zpívají. Na bezpečný průběh vždy dohlíží místní hasiči.

6.7 Pout'

Vekou událostí ve Skalici byla vždy skalická pout', která se slaví v neděli po „Božím těle“. Přesný datum konání poutě ve Skalici není dán. Pout' bývá poslední nedělí v červnu. O pouti se sloužila a dodnes slouží mše svatá, kdy je kostel vyzdoben větvičkami břízy.

Bohužel v dnešní době se poutě nekonají tak, jak to bývalo dříve, kdy stánky s ručně vyráběnými výrobky zaplnily celou náves. Postupem času začala tato tradice upadat, ale i dnes do obce přijíždí střelnice, kolotoč, houpačky, nafukovací skákací hrad a pár stánků se sladkostmi. Děti si užívají všech pouťových atrakcí, které navštíví obec, od houpaček až po skákací hrad. Rodiče si ve střelnici zkusí své střelecké umění střelbou ze vzduchovky a případnou výhrou v podobě papírové růže nebo malé hračky tak potěší své blízké. Rodiny na pout' pečou pout'ové koláče a připravují sváteční oběd.

³ Kleštiny – dřevěné kůly na vzpěru při stavění májky

6.8 Advent

Začátek zimy je spojen s adventem a kouzelným časem Vánoc. Advent začíná čtyři neděle před Štědrým dnem. Je to období příprav na narození Krista. Z pohledu katolického náboženství jeho významnou roli zaujímaly roráty (ranní zpívané mše) a svátky významných světců (Barbory, Mikuláše, Ambrože, počtí Pany Marie, Lucie a Tomáše). Vytvářely se adventní věnce, zdobily se stromečky. Ve skalickém kostele se na první adventní neděli světlí adventní věnce se čtyřmi svíčkami (TINKOVÁ, 2010).

Na sv. Barboru (4. prosince) obcházel dívky, bíle oděné Barborky, domy a rozdávaly hodným dětem jablka, ořechy a dětem nehodným syrové brambory. Barborky nesměly promluvit. Tento zvyk se dodržuje v obci dodnes. V předvečer dne sv. Barbory se skupinka tří až pěti dívek schází na návsi obce. Bývají oblečené do bílých šatů ušitých většinou z prostěradel, ze záclon a přes obličej mají závoj, aby jim nebylo vidět do tváře.

Dnes již nechodí po všech domech, ale většinou jenom k rodinám s dětmi. Každá Barborka má košíček plný sladkostí a metličku z proutí. Vyzvou děti, aby řekly básničku, a poté je obdarují sladkostmi ze svého košíčku. Barborky jsou hodné, a tak se jich děti nebojí. Od rodičů dostávají Barborky malou peněžní odměnu, kterou si na konci obchůzky rozdělí.

V předvečer sv. Mikuláše (6. prosince) obchází Mikuláš s družinou čertů a andělem vesnici. Mikuláš vždy vystupoval jako ochránce před nemocemi a neštěstím. Dříve dostávaly děti v noci za okno nadílku (jablka, ořechy i šaty). V 70. letech 20. století se za okno nadílka nedávala, ale děti si nadílku nechávaly doma. Dříve se masky vyráběly doma, ale dnes už se kupují gumové masky čertů, tak aby byly co nejstrašidelnější. V současné době se schází skupina starších chlapců a někdy i dívek ve škole v malé třídě, kde se připravují na obchůzku. Čerti jsou oblečeni do černého kožichu, přes který mají uvázaný řetěz. Mikuláš má na sobě dlouhý bílý hábit a přes něj pruh červené látky s křížem, na hlavě nosí královskou korunu a v ruce nepostradatelnou hůl. Průvod Mikuláše, čertů a anděla chodí už jen za rodinami s dětmi. Čerti dupou, lomozí, chrastí řetězy tak, aby dětem nahnali strach. Jakmile děti zarecitují básničku, dostanou od Mikuláše nebo anděla sladkou odměnu, ale když zlobí, dostanou v pytlíku uhlí. Bohužel se v dnešní době už moc uhlí neobjevuje, protože balíčky dávají Mikuláši rodiče a v nich jsou většinou jenom sladké dobroty. Tím je celý princip trestání zla a chvály dobra narušen. Za návštěvu Mikuláš s čerty a andělem dostávají od rodičů malou finanční odměnu, kterou si na konci obchůzky rozdělí (TINKOVÁ, 2010).

Vánoce (24. – 26. prosince) jsou svátky pokoje, radosti a hojnosti a jsou mnoha lidmi považovány za nejkrásnější svátky v roce. Na Štědrý den končí období půstu. Obyvatelé v obci dodržují dodnes některé pověry. Na Štědrý den se lidé (hlavně děti) od rána postí, aby večer viděli zlaté prasátko, počet stolujících u štedrovecerního stolu musí být sudý a nesmí se od stolu stávat, dokud všichni nedojedí, jinak někdo z rodiny zemře.

V obci Skalice se po dlouhou dobu dodržoval hezký zvyk. Na Štědrý den po chalupách chodil trubač, který přál k vánočním svátkům. V 80. letech 20. století se této tradice ujal pan Vladimír Podojil s přáteli. Chodili od chalupy k chalupě, vytrubovali a přáli klidné vánoční svátky. Od roku 2001 se tato tradice přenášela obyvatelům obce za pomoci místního rozhlasu a od roku 2008 se vytrubování a přání

k vánočním svátkům přemístilo do skalického kostela a koná se v rámci bohoslužby na Štědrý den (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

7 Místní spolky a organizace

7.1 Sbor dobrovolných hasičů

Z důvodu mnoha požárů v létě 1904 byl založen Sbor dobrovolných hasičů obce Skalice. U vzniku sboru stálo šest zakládajících členů. Nově vzniklý sbor uspořádal sbírku na ruční stříkačku, která se ve funkčním stavu dochovala do dnešní doby. Sbor dobrovolných hasičů se rozrůstal rok po roce o další členy (SDH Skalice, 2012).

Ve 20. letech 20. století vystavěl sbor vlastní požární zbrojnici, kde je dodnes uložena veškerá hasičská výzbroj a výstroj.

V 50. letech 20. století vedl sbor dobrovolných hasičů pan Josef Pánek, který byl zakladatelem nejúspěšnějšího soutěžního družstva, které vyhrávalo okresní a krajské soutěže a postoupilo i na mistrovství republiky, kde se umístilo na jednom z předních míst.

V 80. letech 20. století pan Vladimír Podojil navázal na jeho práci. Pod jeho vedením se konaly každoroční preventivní prohlídky domů. Zároveň se sbor dobrovolných hasičů rozrostl o další členy z obce Třebiště. V tomto období vzniklo dětské hasičské družstvo, které má deset členů.

Hasiči sehráli významnou roli při povodních v roce 2002, zejména při záchraně lávky přes řeku Lužnici, která protéká pod obcí (SDH Skalice, 2012).

Soutěžní družstvo sboru dobrovolných hasičů se pravidelně účastní okrskových soutěží, memoriálů a pohárových soutěží pořádaných okolními obcemi. Sbor v roce 2010 pořádal soutěž *O pohár starosty obce*, ve které zvítězil. Významně se do historie sdružení hasičů zapsal i dětský hasičský soutěžní tým, který vznikl v roce 2010. Tento tým je organizován při hasičském sdružení Rybova Lhota. Trenérem týmu je pan Martin Brt. Od roku 2011 je starostou sboru dobrovolných hasičů pan Luboš Kostrba, velitelem Ing. Vladimír Vančata a strojníkem Jan Kosobud.

V roce 2012 se soutěžní družstvo ve složení Jan Kosobud ml., Zdeněk Duda ml., Josef Manina ml., Jan Boháč ml., Michal Blažek, Lukáš Ondřej a Martin Brt zúčastnilo *Táborské hasičské ligy*. Svou houževnatostí se mužstvo umístilo na hezkém čtvrtém místě. Za rok 2010-2012 se soutěžní družstvo zúčastnilo celkem dvaceti závodů (Obec Skalice, 2015).

V roce 2014 oslavil Sbor dobrovolných hasičů Skalice významné výročí 110 let od založení sboru. Na budově hasičské zbrojnice byla odhalena pamětní deska na počest památky dvou členů hasičského sboru pana Vladimíra Podojila, dlouholetého starosty sboru dobrovolných hasičů a dlouholetému členu sboru pana Jana Moravce. Každý rok se konají tři hasičské schůze, kde se projednává a hodnotí činnost hasičů. Tyto výroční schůze jsou vždy zakončeny malým pohoštěním (NOVOTNÁ, 2012-2016).

Hasičské sdružení se také aktivně zapojuje do veřejného, kulturního a společenského dění v obci. Hlavním úkolem sboru je zasahovat při požárech, živelních pohromách a dalších mimořádných událostech převážně v katastru obcí

Skalice, Třebiště, Rybova Lhota za pomoci požární techniky a dalšího vybavení. Zásahu si členové sboru mohou připsat také za výchovu mladé hasičské generace. Činnost sboru dobrovolných hasičů v obci tak může pokračovat i v dalších letech. Základní družstvo se skládá z 10 mladších a starších žáků.

Mezi další aktivity členů patří pravidelný svoz nebezpečného odpadu a elektroodpadu. V rámci své brigádnické činnosti členové udržují objekt hasičské zbrojnice i požární techniku. Podílejí se také na udržování čistoty v okolí místních rybníků.

Ve spolupráci s obecním úřadem organizují brigády v péči o obec, dohlíží na průběh pálení čarodějnic. V součinnosti s dalšími složkami a obecním úřadem spoluorganizují dětský den na místním hřišti. Vždy je pro děti připraveno mnoho soutěží, a to v běhu, hodu, v kreslení, v chytání rybiček z bazénku. Některých soutěží se účastní i rodiče. Aby nikomu nebylo líto, že nevyhrál, tak si všichni domů odnesou sladkou odměnu. Pro zpestření Dne dětí je každý rok zapůjčen nafukovací skákací hrad.

Každoročně pro děti pořádají ukázkový den požární techniky. O tuto akci mají velký zájem zejména chlapci, které požární technika přitahuje. Hasiči jim simulují požární útok. Děti jsou nadšené, že si mohou prohlédnout hasičskou stříkačku, nasadit si hasičskou helmu, rozmotat hadice. Členové hasičského sboru jim zajišťují odborný výklad k jednotlivým předmětům a vypráví jim veselé historky, které zažili při hasičských soutěžích. Tím se snaží podpořit zájem dětí o činnost hasičů. Hasiči si pro děti vždy připraví i malé občerstvení.

Sbor dobrovolných hasičů pravidelně pořádá v měsíci lednu Hasičský bál, kde k tanci a poslechu hraje kapela Božejáci. Součástí je i oblíbená a bohatá tombola, kterou připravují členové sboru. Návštěvníci mohou vyhrát zajímavé ceny, např. domácí uzené maso, zavařené ovoce, zeleninu, pytel obilí, knihu, obraz.

Finanční prostředky pro svoji činnost získávají především z pořádání hasičského bálu, tomboly, z prostředků obce, kraje a v neposlední řadě také z dotací od Evropské unie (SDH Skalice, 2012).

Sbor dobrovolných hasičů také myslí na své členy při životních výročích a nezapomíná na ně ani při posledním rozloučení, kdy stojí čestnou stráž u rakve.

7.2 Myslivecké sdružení - Háj

Jak dokládají historické prameny, katastr obce Skalice oplýval hojností drobné zvěře. K jejímu úspěšnému rozmnožování přispíval především způsob obhospodařování zemědělských pozemků bez chemických zásahů. Existence remízků a mezí poskytovala zvěři úkryt a možnost hnízdění. V období kolektivizace, násilného scelení pozemků, rozvoje mechanizace a chemického ošetření plodin v zemědělství, průmyslových exhalací a necitlivých změn v krajině došlo k razantnímu úbytku některých druhů drobné zvěře (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

Zakládajícími členy místního myslivého spolku byli na počátku 50. let 20. století pan Jan Míchal, František Šůna a Václav Broukal. Na svém počátku měl spolek pouze osm členů. Postupně se myslivecké sdružení rozšiřovalo o další členy. Od vlastníků půdy mělo myslivecké sdružení pronajatou půdu pro honitbu (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

Po roce 1989 došlo k navrácení zemědělských a lesních pozemků zpět do soukromého vlastnictví a novým Zákonem o myslivosti č. 270/1992 Sb. byla vytvořena honební společenstva. Vznikl tak spolek všech vlastníků zemědělské a lesní půdy v katastru obce Skalice a Třebiště. Za pronájem platí Myslivecké sdružení Háj vlastníkům roční nájemné jako úplatu za postoupení práva výkonu myslivosti (ŠÍCHA, 1991-2011).

V roce 1976 zakoupilo myslivecké sdružení od jednotného zemědělského družstva budovu bývalé drůbežárny na okraji obce Skalice a začalo ji za pomoci svých členů přestavovat na budovu myslivny. Tam si členové mysliveckého sdružení opravili jednu místnost s krbem, kde se konají schůze a ukončení každého honu, po kterém je připraveno pohoštění s volnou zábavou, která se z pravidla protáhne až do ranních hodin. Dále je zde vybudována kuchyňka se zázemím. Objekt myslivny slouží nejen myslivcům, ale i široké veřejnosti k pořádání různých kulturních akcí. Postupným zakoupením pozemků okolo myslivny vznikl základ pro malou obůrku o rozloze přibližně 2.5 ha s voliéry pro odchov bažantů. Obůrka se stala domovem bažantů, perliček, divokých husí, kachen, divokých prasat, muflonů a daňků. Myslivecké sdružení se také zabývá odchovem bažantů a divokých kachen v myslivecké oboře. Žáci mateřských a základních škol z okolí Soběslavi každoročně navštěvují oboru a členové sdružení jim poskytují odborný výklad o přírodě a zvířatech. Děti si tak upevňují kladný vztah k přírodě. Žáci přinášejí zvěři kaštiny a žaludy, které jim slouží jako příkrm.

V současné době je předsedou mysliveckého sdružení pan Jaroslav Bělohav, místopředsedou pan Josef Coufal, mysliveckým hospodářem pan Zdeněk Veselý a finančním hospodářem pan Lukáš Kubíček. Členy spolku jsou výhradně muži ve věkovém rozmezí 20-81 let. Četnost schůzek členů se liší v závislosti na ročním období. V zimě se setkávají jednou týdně hlavně při příkrmování zvěře. Každý člen sdružení má přidělený jeden krmelec pro krmení spárkaté zvěře a zajíců. Krmelce si myslivci vyrábí sami a zakládají do nich jadné krmivo (ječmen, oves), seno a minerální liz. Členové mysliveckého sdružení po dohodě s pronajímateli půdy zakládají remízky a zelené pásy, které oddělují rozsáhlé lány půdy. V roce 1989 mělo myslivecké sdružení již 24 členů (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

Ve svých stanovách mají určen minimální počet členských schůzí šest za kalendářní rok. Schůze se konají v myslivně, kde je po jejich skončení vždy zajištěno občerstvení. Myslivecké sdružení pořádá pro své členy brigády a hony. Každoročně organizují čtyři hony na divoké kachny a pět honů na drobnou zvěř (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

Mezi důležitou činnost mysliveckého sdružení také patří výchova nové generace myslivců. Podmínkou pro přijetí je aktivní přístup k činnosti sdružení nejméně po dobu jednoho roku (účast při brigádách, honech jako honci, krmení zvěře), minimální věk 18 let a složení mysliveckých zkoušek. Po tuto dobu je předsedou sdružení žadatel hodnocen převážně z pohledu aktivity k jednotlivým činnostem, poté ho může navrhnout na přijetí. V posledních letech se počet žadatelů rok od roku snižuje. Mladí lidé nemají příliš zájem o myslivost. Maximální počet členů mysliveckého sdružení je ve stanovách určen na 25, hospodaří na honitbě 1 466 ha. V roce 2014 mělo myslivecké sdružení 19 členů (NOVOTNÁ, 2012-2016).

Myslivecké sdružení Háj poslední sobotu v roce každoročně pořádá myslivecký ples (poslední leč) v místním hostinci U Rumcajse. U vchodu stojí čestná myslivecká stráž oblečená v myslivecké uniformě, která vítá jednotlivé návštěvníky. Na bohatou

tombolu lákají myslivci návštěvníky již v předsáli, kde jsou vyřazováni bažanti, zajáci a divočák, který je hlavní výhrou tomboly. Na divočáka si ale musí každý počkat až do půlnoci, kdy se slosují lístky, které jsou na tuto hlavní výhru barevně odlišené od ostatních lístků tomboly.

Financování mysliveckého sdružení je z členských příspěvků, z prodeje vlastního odchovu bažantů a divokých kachen, z pořádání mysliveckého plesu.

7.3 Maškarní sdružení Skalice, Třebiště a Rybovy Lhoty

„Udělej si každý masku a podpoř tu skalickou chásku.“

Lidový obyčej masopustu, masopustní průvod má ve Skalici velkou tradici. Nově byl obnoven v roce 1973 pod vedením pana Vladimíra Podojila a udržel se do současné doby. Každý rok se masopustní průvod konal v sobotu před masopustním úterý na určité téma, heslo. Nad náměty diskutuje a domlouvá se maškarní komise. Téma je vždy vtipné a zajímavé např.: *Svatba* (1973), *Doktoři* (1974), *Poprava* (1975). Od roku 1992 se maškary začínaly připravovat na maškarních vozech a projížděly obcemi Skalice, Rybova Lhota, Radimov, Hlavatce, Želeč, Třebiště a zpět Skalice. Délka trasy maškarního průvodu dosáhla cca 14 km. Roku 1976 se maškarního veselí s mottem *Restaurace a kuchyně* zúčastnilo 45 aktérů. Maškarní průvod doprovází místní kapela, která je složena z místních skalických hudebníků. Jedním z nejúspěšnějších masopustů byl v roce 1979 průvod s tématem *Z pohádky do pohádky*, kdy se do masopustního reje zapojily i děti. Maškarního průvodu se v roce 1985 na téma *Manka, Cipísek a Rumcajs tentokrát v jižních Čechách* zúčastnil rekordní počet, sešlo se 100 masek. Celý průběh maškarního průvodu nafilmoval pan Jaroslav Turzík (Obec Skalice, 2015).

Aby se zapojilo více masek do maškarního průvodu, byla maškarním sdružením v roce 1986 vydána výzva *„Udělej si každý masku a podpoř tu skalickou chásku“*, která se stala ústředním heslem pro další ročníky maškarního průvodu. V roce 1992 bylo tématem 20. výročí skalického masopustu *Reklamy, kupónová privatizace aneb maškarní vzpomínání*, jež zahájilo tzv. politikou satiru. V roce 1993 nesl průvod motto *Vstupujeme do Evropy*. V roce 2010 znělo heslo maškar *Vysoká škola maškarní, vždy splní vaše přání, tak jako v Plzni, dáme vám titul na počkání* (ŠÍCHA, 1991-2011).

Ředitelem Maškarního sdružení Skalice byl jmenován od roku 1973 do roku 2002 pan Vladimír Podojil, kterému patří velké poděkování za obnovení a udržování této tradice, kterou je obec známa v širokém okolí. V letech 2003 – 2004 byl ředitelem pan Miroslav Vilímek. Od roku 2005 do roku 2013 tuto funkci zastával pan Luboš Kostrba. Od roku 2014 se stal ředitelem pan Martin Brt.

Tři týdny před maškarním průvodem je promítán filmový dokument z minulého ročníku maškar v hostinci U Rumcajce, při kterém je vždy zveřejněno ústřední motto aktuálního ročníku průvodu. O týden později je započata příprava kulís, alegorických vozů a veselých scének. Dva až tři dny před samotným průvodem se koná zabijačka a výroba specialit, skalické cmundy. Všechny masopustní speciality a zabijačkové výrobky jsou během průvodu nabízeny přihlížejícím. Každoročně se vyrobí 800 kusů jitrnic, 500 kusů jelit, 60 kusů tlačenek a oškrábe se 140 kg brambor na tradiční skalickou cmundu. Tyto skalické speciality připravují dobrovolně a s radostí občané obce (Obec Skalice, 2015).

Fundus maškarního sdružení čítá několik stovek kostýmů a je uložen ve skladu masek v obci Rybova Lhota, o který se stará paní Milena Brtová.

V den maškarního průvodu se všichni účastníci schází v brzkých ranních hodinách v hostinci U Rumcajse, kde na ně čekají maskéři. Masek, které se průvodu účastní, je v posledních letech okolo sto dvaceti. Před hostinec se sjíždí všechny alegorické vozy a nezbytný autobus, který maškary mezi jednotlivými obcemi přepravuje. Poté se celý maškarní průvod vydává na tradiční trasu ve směru Rybova Lhota – Radimov – Hlavatce – Želeč – Třebiště – Skalice, kde průvod v pozdějších odpoledních hodinách končí. Večer se koná v místním kulturním domě maškarní ples. Tradiční je i půlnoční vyhlášení nejlepší masky.

Vybrané peněžní prostředky z maškarního průvodu a plesu se používají na financování různých společenských akcí, karnevalů, narozeninových darů pro jubilanty. Část finančních prostředků byla použita i na opravu kostela sv. Šimona a Judy.

7.4 Pionýrská organizace

V roce 1970 byl z rozhodnutí Ústředního výboru Komunistické strany Československa vybudován jednotný Socialistický svaz mládeže a spolu s ním i pionýrská organizace. Jednalo se o dětskou masovou organizaci, která se řídila marxistickou ideologií a ve své činnosti vycházela z programové linie Komunistické strany Československa. Pionýrská organizace sdružovala žáky ze šestých až devátých ročníků základních devítiletých škol. Její součástí byly oddíly jisker, do kterých byly zařazeny děti již při vstupu na základní školu. Náplň činnosti oddílů jisker byla především zaměřena na přípravu žáků pro vstup do pionýrské organizace.

Pionýrská organizace ve výchovné oblasti úzce spolupracovala se školou. Činnost pionýrské organizace se mimo jiné orientovala na sportovní, přírodovědnou a kulturní oblast (ČMOLÍK, 1965).

Na přelomu roku 1955 a 1956 začal v obci pracovat místní oddíl pionýrské organizace pod názvem *Lvičata*. Pionýři pomáhali při práci ve škole, zapojovali se do veřejně prospěšných prací, účastnili se sběru léčivých bylin a podíleli se i na zajišťování kulturního programu v rámci akcí pořádaných obcí (DigiArchiv SOA, 1919-1977).

V rámci pionýrské organizace vznikl i oddíl jisker. Oddíl pionýrské organizace vedla paní učitelka Růžena Širůčková. Schůzky oddílu se konaly jednou týdně v pátek odpoledne ve třídě v místní škole. V závislosti na počasí chodily děti na hřiště, kde hrály různé pohybové hry, jako je vybíjená, na pikolu a jiné sportovní hry. V případě špatného počasí zůstávaly ve třídě a hrály deskové hry, učily se Morseovu abecedu, kreslily za použití různých technik a dívky se učily ručním pracím např. háčkování. Zároveň každoročně chodily sbírat kaštiny a žaludy. Ty odevzdávaly mysliveckému sdružení pro zvířata chovaná v oboře i v lese. Pionýři zajišťovali kulturní vložky na jednotlivých oslavách pořádaných v obci, účastnili se oslav Mezinárodního dne žen, májové oslavy, oslavy Dne československé armády. Kromě aktivní účasti na kulturních programech pomáhali pionýři na brigádách zaměřených na zvelebování obce (plnění záhonů v parku obce, péče o okolí školy, sběr papíru).

Každoročně se pionýři ve spolupráci se školou a obecním úřadem účastnili zimního branného cvičení v lese na Jednotách. Utvořili pětičlenné skupinky, jejichž úkolem bylo v co nejkratším čase zvládnout určenou trasu a splnit předepsané úkoly. Mezi ty patřil hod granátem, určení světových stran za pomoci mechu na stromech, šplh na laně, poskytování různé pomoci. Branné cvičení se pořádalo také na jaře a trasa vedla lesem směrem do obce Roudná (DigiArchiv SOA, 1978-1990).

Pionýrský oddíl Lvíčata ukončil svoji činnost v roce 1984, kdy přešel pod skupinu v Soběslavi.

7.5 Jezdecký klub Energo o.s.

Jezdecký klub byl založen v roce 2008. Zakladatelem klubu je rodina Vrankových, která se jezdeckví věnuje již řadu let. Klub se zabývá výcvikem koní a věnuje se i výcviku jezdecké mládeže. Počet stálých členů je šest. Součástí klubu je jezdecká škola pro děti, která zahájila svoji činnost v roce 2011. Děti se učí, jak se starat o koně a zároveň získávají dovednosti v jízdě na koni (JK Energo, 2008).

Členové spolku se každým rokem účastní drezurních a skokových závodů Dražka, závodů ve Slapech u Tábora, oblastních přeborů a dosahují velice dobrých výsledků, umísťují se většinou do pátého místa.

Finanční prostředky jezdecký klub získává z účastí na závodech, z pořádání jezdecké školy a výcviku koní.

7.6 Cykloteam Skalice

Od roku 2002 působí ve Skalici Cykloteam Skalice. Sdružuje zájemce o cyklistiku z obcí Skalice, Třebiště, Rybova Lhota a Radimov. Toto zájmové sdružení se zaměřuje na cykloturistiku a pohyb v přírodě obecně. Eviduje patnáct stálých členů a také asi dvacet příznivců tohoto sdružení, kteří se účastní jen některých pořádaných akcí. Vedoucím cykloteamu je pan Pavel Bína, který plánuje jednotlivé trasy, vyhodnocuje jejich náročnost tak, aby měl každý z výletu radost.

K pravidelným akcím patří květnová účast na tradičním dálkovém pochodu Praha Prčice v kategorii cyklo. Dále jihočeská cyklistická soutěž Krajem rybníků, která se koná v dubnu po hrázích rybníků v CHKO Třeboňsko. Ve své režii cykloteam organizuje každoroční veselou Silvestrovskou vyjížďku. V zimě cykloteam vymění kola za běžky a pořádá lyžařské turistické výlety po krásách jihočeské přírody. Ti zdatnější se účastní i závodů, např. Jizerské padesátky v Krkonoších. Členové teamu podnikají v jarních a letních měsících výlety na jez Metel, na řeku Nežárku nedaleko obce Hamr, kde na ně v malém hostinci vždy čeká občerstvení, aby nabrali dostatek sil na zpáteční cestu.

Činnost zájmového sdružení se soustřeďuje na probouzení radosti z pohybu v přírodě, ať už na kole, na lyžích nebo pěšky, na aktivní využití volného času v kolektivu a na zdravém vzduchu (Obec Skalice, 2015).

Závěr

Cílem této práce bylo zmapování a popsání volnočasových aktivit v obci Skalice v letech 1975 až 2012 a zároveň přiblížení těch, kteří provozovali tyto volnočasové aktivity.

Primárním zdrojem se staly informace z dostupných archivních pramenů, především z obecních kronik, které jsou svědectvím o dění v obci v dané době. Zároveň jsem čerpala informace z archivních zdrojů jednotlivých spolků, ze státního okresního archivu v Táboře, z webových stránek obce, od pamětníků a příslušné literatury.

První část bakalářské práce se věnovala teoretickému uvedení do tématu. Byly rozebrány pojmy související s volným časem, jeho funkce, historie, možnosti trávení volného času a pojem pedagogika volného času. Právě pedagogika volného času je důležitou vědní disciplínou, která sleduje varianty rozvoje osobnosti jedince v různých věkových stádiích od dětského věku, mládeže až po dospělost a seniorský věk. Jednotlivé pojmy byly popsány na základě odborné literatury. Další část práce je věnována historickému uvedení do tématu a samotné obci, její historii, zařízením využívaným při trávení volného času a lidovým tradicím a zvykům, které jsou v obci stále hojně dodržovány. Zároveň se práce zaměřila na místní spolky a organizace, jako je sbor dobrovolných hasičů nebo myslivecké sdružení.

Volnočasovým aktivitám se lidé věnují ve městech i na venkově. V České republice venkov představuje převážnou část území. V malých obcích je obecně velmi nízká občanská vybavenost a z pohledu finančního je velmi obtížné ji udržovat na požadované úrovni. V obci Skalice však funguje mnoho spolků a zájmových sdružení, sportovních a kulturních zařízení, které se zaměřují na provozování volnočasových aktivit. I když v obci žije jen přibližně 220 obyvatel, působilo zde ve sledovaném období šest spolků, které se obec snažila podporovat. Všechny spolky, které jsou v obci Skalice zastoupeny, mají velký přínos pro obyvatele obce a výrazně se podílejí na jejich aktivních životech z pohledu sportovního, vzdělávacího i kulturně společenského s přesahem do mezilidských vztahů. Nejen svým členům, ale všem obyvatelům spolky poskytují smysluplné trávení volného času a zároveň podporují upevňování pozitivních vztahů. Nezastupitelné místo při provozování volnočasových aktivit mají také zařízení, která jsou v obci vybudována. Občané je mohou využívat k pořádání organizovaných i individuálních akcí. Jsou to zejména fotbalové hřiště, kulturní dům, multifunkční hřiště, myslivecká obora, budova školy, kostel.

Díky pořádáním akcí mají obyvatelé možnost se vzájemně setkávat, udržovat pospolitost. Tyto organizace jsou základem občanské společnosti a na základě dobrovolnosti a zájmu rozvíjí občanské soužití a kvalitu života v obci.

Na volnočasové aktivity ve Skalici má zásadní vliv dodržování tradic a zvyků. Proto jsou tradice a zvyky v obci Skalice stále živé. Obec se snaží udržovat tradice i tím, že spolu se spolky přispívá finanční částkou na pořádání jednotlivých tradic. Zastupitelstvo obce si uvědomuje, že pořádání místních kulturních akcí, dodržování tradic a zvyků je důležité pro soudržnost občanů, především pro upevňování mezilidských vztahů. To má velký vliv na celkovou atmosféru v obci, která je viditelná právě při pořádání akcí.

Dle mého názoru se v obci Skalice koná dostatek volnočasových aktivit jak organizovaných, tak i dostatek aktivit s možností individuálního trávení volného času.

Seznam použitých zdrojů

- ARGYLE, Michael. 2001. *The Psychology of Happiness*. místo neznámé : Taylor and Francis Ltd, 2001. ISBN 0415226651.
- ČMOLÍK, O. 1965. *Kapitoly o Pionýrské organizaci ČSM: k výkladu základních otázek ustanovení*. Praha : Mladá fronta, 1965.
- DigiArchiv SOA, Třeboň. 1891 - 1946. Digitální archiv. Státní oblastní archiv v Třeboni. *Památní kniha školy Skalice*. [Online] 1891 - 1946. [Citace: 10. 11 2021.] <https://digi.ceskearchivy.cz/1364/2>.
- . 1919 - 1977. Pamětní kniha obce Skalice. *Digitální archiv. Státní oblastní archiv v Třeboni*. [Online] 1919 - 1977. [Citace: 1. 8 2021.] <https://digi.ceskearchivy.cz/1364/1>.
- . 1978 - 1990. Pamětní kniha obce Skalice, díl II. *Digitální archiv. Státní oblastní archiv v Třeboni*. [Online] 1978 - 1990. [Citace: 5. 6 2020.] <https://digi.ceskearchivy.cz/310760/1>.
- DOHNAL, T. a kolektiv. 2009. *Tři dimenze pojmu rekreologie*. Olomouc : autor neznámý, 2009. ISBN 978 80 244 2437 8.
- DOHNAL, T. 2009. *Tři dimenze pojmu rekreologie*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2009.
- DUFFKOVÁ, J., URBAN, L. a DUBSKÝ, J. 2008. *Sociologie životního stylu*. Praha : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008.
- FRANC, M a KNAPÍK, J. 2013. *Volný čas v českých zemích 1957 - 1967*. Praha : Academia, 2013. 978 80 200 2229 5.
- HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav a PÁVKOVÁ, Jiřina. 2008. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Praha : Portál, 2008. ISBN 978-807-3674-731.
- HAMBÁLEK, V. 2005. *Úvod do volnočasových aktivit s klientskými skupinami sociální práce*. Bratislava : Občianské združenie Sociálna práca, 2005. ISBN 80-89185-11-8.
- HOFBAUER, B. 2004. *Děti, mládež a volný čas*. Praha : Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.
- HOFBAUER, Břetislav. 2004. *Děti, mládež a volný čas*. Praha : Portál, 2004. ISBN 80 7178 927 5.
- JANČÁŘ, Josef. 2011. *Proměny Slovácka: (lidová kultura - od feudálního poddanství k postmodernímu společenství)*. Strážnice : Národní ústav lidové kultury, 2011. ISBN 978-80-87261-48-4.
- JANDOUREK, Jan. 2001. *Sociologický slovník*. Praha : Portál, 2001. ISBN: 978-80-7367-269-0.
- JANIŠ, K. 2009. *Úvod do problematiky volného času*. Opava : Slezská univerzita v Opavě, 2009. ISBN 978-80-7248-530-7.
- JK Energo. 2008. Jezdecký klub Energo o.s. [Online] 2008. [Citace: 30. 11 2021.] <https://jkenergo.webnode.cz/o-nas/>.
- KAPLÁNEK, M. 2017. *Volný čas a jeho význam ve výchově*. Praha : Portál, 2017. ISBN 978 80 262 1250 8.
- KOTYK, Václav. 1999. Fundamental Aspects and Factors of the Breakup of the Soviet bloc. *Mezinárodní vztahy*. [Online] 1999. [Citace: 20. 6 2021.] <https://mv.iir.cz/article/view/1234>. ISSN 2570-9429.
- KUBÍČEK, Jaromír. 2019. *Dějiny veřejných lidových knihoven v českých zemích: History of public libraries in the Czech Lands*. Brno : Moravská zemská knihovna, 2019. ISBN: 978-80-7051-250-0.

- LANGHAMMEROVÁ, Jiřina. 2011. *Jižní Čechy: kraj - lidé - tradice*. Praha : NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2011. ISBN 978-807-4221-361.
- MARJÁNKO, Bedřich. 1999 - 2022. Časopis totalita. *Období normalizace*. [Online] 1999 - 2022. [Citace: 23. 7 2020.] http://www.totalita.cz/norm/norm_01.php.
- NĚMEČEK, M. 2000 - 2014. Pastorec: Podklady pro pastorační a duchovní život. [Online] 2000 - 2014. [Citace: 3. 10 2021.] <https://www.pastorec.cz/>.
- NOVOTNÁ, E., CUHRA, J. a NOVOTNÁ, M. 2009. *Albertov 1989: 20. výročí Sametové revoluce: katalog výstavy 17. 11. 2009 - 10. 1. 2010*. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, 2009.
- NOVOTNÁ, Romana. 2010. *Kronika Skalice 1891 - 2010*. Týn nad Vltavou : Vltavín, 2010.
- . 2012 - 2016. *Kronika obce Skalice . místo neznámé : Obecní úřad ve Skalici*, 2012 - 2016.
- Obec Skalice. 2015. Oficiální web obce Skalice. *Obec Skalice: Kultura*. [Online] 2015. [Citace: 3. 5 2021.] <https://www.obceskalice.cz/kultura-a-sport/>.
- PÁVKOVÁ, J. 2008. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. Praha : Portál, 2008.
- PÁVKOVÁ, Jiřina. 2002. *Pedagogika volného času*. Praha : Portál, 2002. ISBN: 80-7178-711-6.
- . 2014. *Pedagogika volného času*. Praha : Univerzita Karlova, 2014. ISBN 978-80-7290-666-6.
- PAVLICOVÁ, Martina. 2007. *Lidová kultura a její historicko-společenská reflexe*. Brno : Ústav evropské etnologie Masarykovy univerzity, 2007. ISBN 978-802-5410-448.
- ROSULEK, Martin. 2021. Síť v hrsti. *Sociální síť*. [Online] 2021. [Citace: 29. 1 2022.] <https://sitevhrsti.cz/socialni--site/>.
- SANDERS, Jeff. 2018. *The Free Time Formula: Finding Happiness, Focus, and Productivity No Matter how busy you are*. New Jersey : John Wiley and Sons, 2018. ISBN 9781119432968.
- SDH Skalice. 2012. Sbor dobrovolných hasičů. *Historie: sbor dobrovolných hasičů*. [Online] 2012. [Citace: 19. 8 2021.] <https://sdhskalice.webnode.cz/>.
- SMÉKAL, V. a VÁŽANSKÝ, M. 1995. *Základy pedagogiky volného času*. Brno : Paido, 1995.
- ŠÍHA. 1991 - 2011. *Kronika obce Skalice. místo neznámé : Obecní úřad ve Skalici*, 1991 - 2011.
- TINKOVÁ, Eva. 2010. *České svátky a tradice. Vyd. 1. Ilustrace Jan Hora*. Kralice na Hané : Computer Media, 2010. str. 80. ISBN 978-80-7402-078-0.
- VESELÁ, Jana. 1999. *Základy sociologie volného času*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 1999. ISBN 80-7194-187-5.
- VLČEK, Tomáš. 1999 - 2022. Časopis totalita. *Charta 77*. [Online] 1999 - 2022. [Citace: 23. 8 2021.] <http://www.totalita.cz/vysvetlivky/ch77.php>.
- VONDRUŠKOVÁ, Alena. 2004. *České zvyky a obyčeje*. Praha : Albatros, 2004. ISBN 80-000-1356-8.

Archivní zdroje:

Kronika obce Skalice od roku 2012 – 2016, kterou sepsala Mgr. Romana Novotná, dostupná na Obecním úřadě ve Skalici.

Kronika obce Skalice od roku 1991 - 2011, kterou sepsal pan Šíha, dostupná na Obecním úřadě ve Skalici.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Fotografie.....	33
-------------------------------	----

Seznam obrázků

Obrázek 1: Kostel sv. Šimona a Judy	33
Obrázek 2: Obec Skalice.....	33
Obrázek 3: Škola v obci Skalice	34
Obrázek 4: Obec Skalice a okolí – cyklistické trasy	34
Obrázek 5: Aktuální fotografie sboru dobrovolných hasičů.....	35
Obrázek 6: Současná podoba hasičské zbrojnice Skalice.....	35
Obrázek 7: Ukončení školního roku 1977-78.....	36
Obrázek 8: Masopust ve Skalici v roce 1982	37
Obrázek 9: Masopust 2017	38
Obrázek 10: Myslivna a skalická obora.....	39

Přílohy

Příloha č. 1: Fotografie

Obrázek 1: Kostel sv. Šimona a Judy

Zdroj: archiv obce Skalice

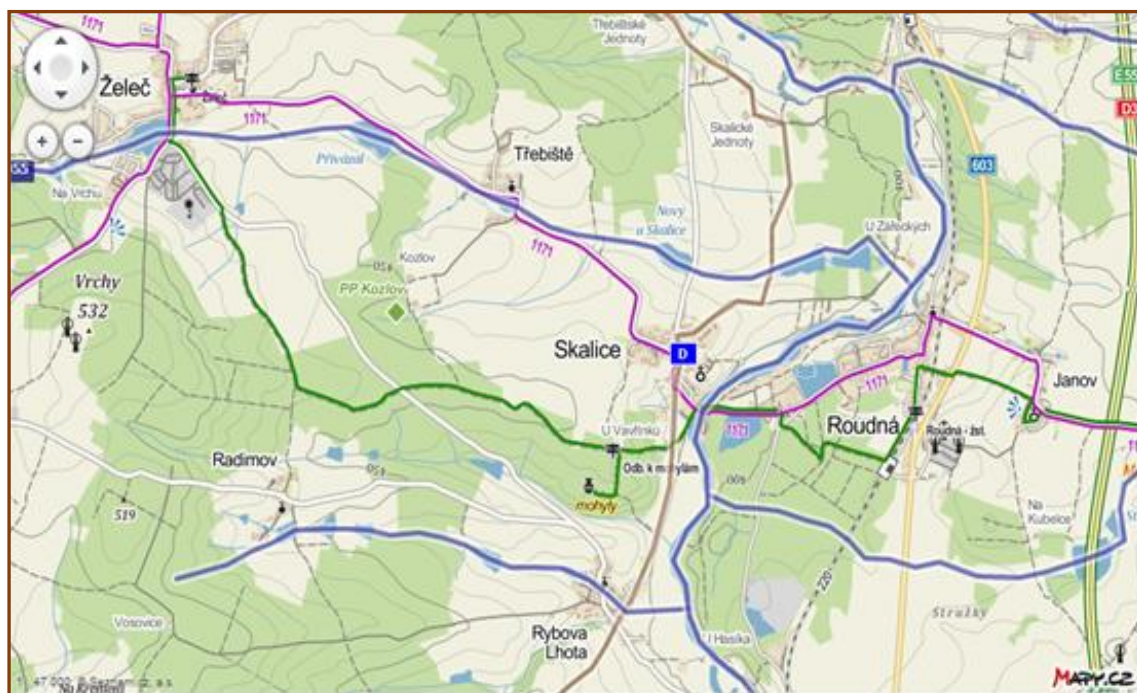
Obrázek 2: Obec Skalice

Zdroj: archiv obce Skalice

Obrázek 3: Škola v obci Skalice

Zdroj: archiv obce Skalice

Obrázek 4: Obec Skalice a okolí – cyklistické trasy

Zdroj: mapy.cz

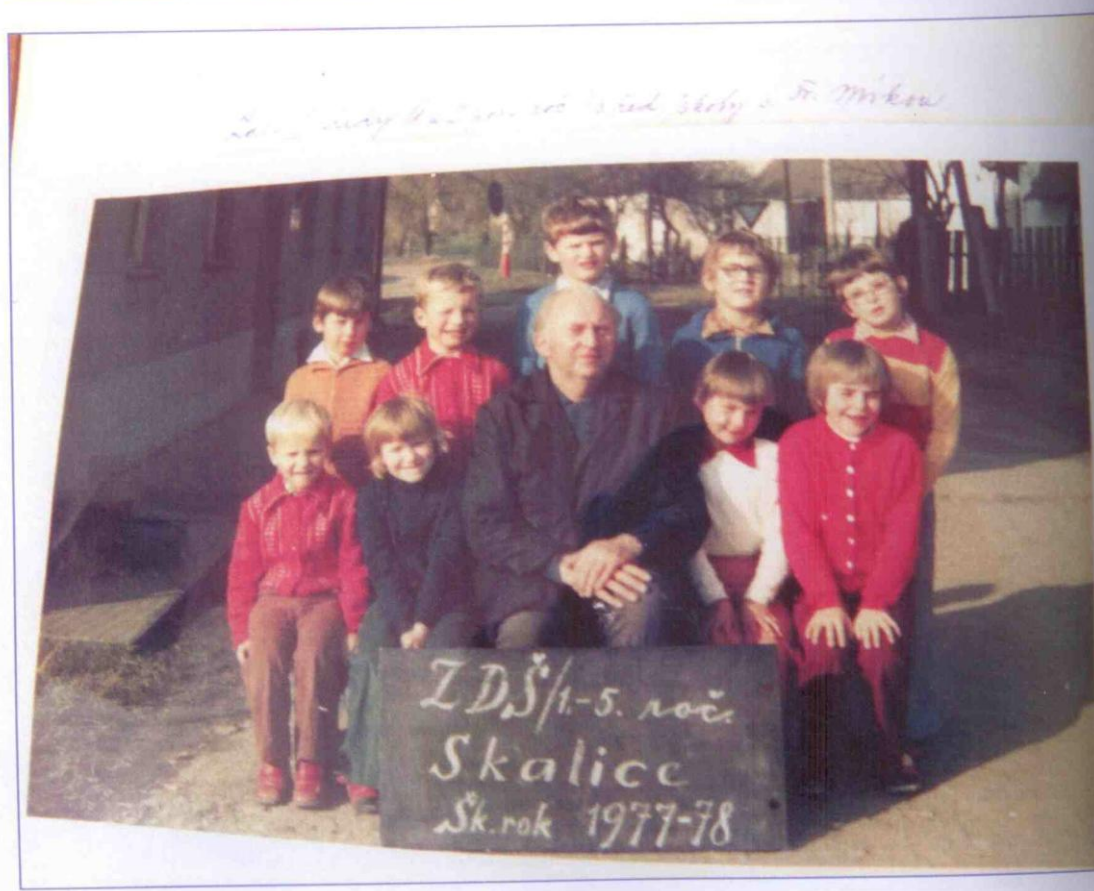
Obrázek 5: Aktuální fotografie sboru dobrovolných hasičů

Zdroj: (SDH Skalice, 2012)

Obrázek 6: Současná podoba hasičské zbrojnice Skalice

Zdroj: soukromý archiv pana Františka Šůny

Obrázek 7: Ukončení školního roku 1977-78

Zdroj: soukromý archiv pana Františka Šůny

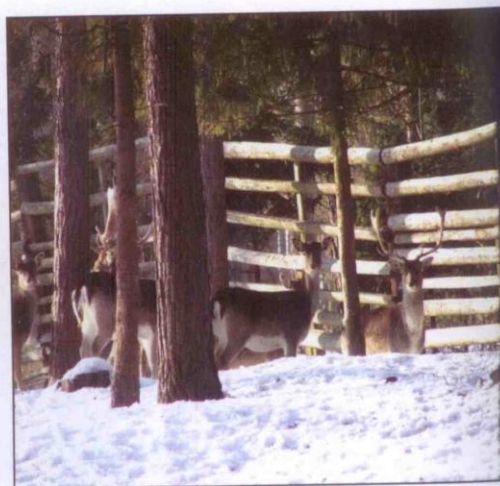
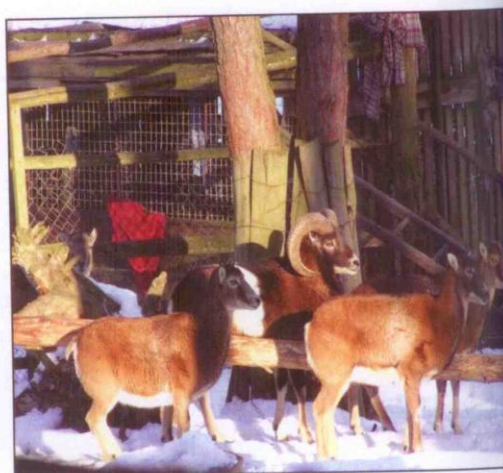
Obrázek 8: Masopust ve Skalici v roce 1982

Zdroj: soukromý archiv pana Františka Šůny

Obrázek 9: Masopust 2017

Zdroj: archiv obce Skalice

Obrázek 10: Myslivna a skalická obora

Zdroj: soukromý archiv pana Františka Šůny

Abstrakt

Žáková, L. *Volnočasové aktivity ve Skalici v letech 1975-2012*. České Budějovice 2022. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky. Vedoucí práce prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th. D.

Bakalářská práce se zabývá volnočasovými aktivitami v obci Skalice na Soběslavsku v jižních Čechách od roku 1975 do roku 2012. Dojde také k přiblížení těch, kteří provozovali volnočasové aktivity v obci Skalice. První část práce se věnuje teoretické rovině volného času, jeho funkcím, historii a možnostem trávení volného času. Jednotlivé pojmy jsou popsány na základě odborné literatury. Další část práce je věnována samotné obci, Skalické historii, zařízením využívaným při trávení volného času a lidovým tradicím a zvyklostem, které jsou v obci stále dodržovány. Zároveň se práce zaměřuje na obecní spolky a sdružení, jako je například sbor dobrovolných hasičů nebo myslivecké sdružení.

Klíčová slova: volný čas, volnočasové aktivity, historie, tradice, obec Skalice

Abstract

Žáková, L. *Leisure activities in the village of Skalice from 1975 to 2012*. České Budějovice 2022. Bachelor thesis. University of South Bohemia in České Budějovice. Faculty of Theology. Department of Pedagogy. Thesis supervisor prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th. D.

The bachelor thesis deals with leisure activities in the village of Skalice near to the city called Soběslav in southern Bohemia in the horizon from 1975 to 2012. The thesis will also provide an overview of those who operated leisure activities in the village of Skalice. The first part describes theoretical level of leisure time, its functions, history and possibilities of spending free time. Individual terms are described on the basis of professional literature. The second part of the thesis is devoted directly to the village of Skalice, its history, facilities used in spending free time and folk traditions and habits, which are still followed. At the same time, the work will focus on municipal organizations and associations, for example a Voluntary Firefighter Unit or a Hunting Association.

Key words: leisure, leisure activities, history, tradition, village Skalice